

THE BRITISH ESPERANTIST



THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

Vol. VII.—No. 77.]

MAY, 1911.

[Price 3d.

PERMANENT ANNOUNCEMENTS.

The Reading Room at Headquarters is open each day from 10 a.m. to 6 p.m. (Saturdays, till 1 p.m.). All the Esperanto magazines; 200 volumes of literature.

Lantern Slides for lecturers are sent to approved persons. More than 200 representative pictures. Conditions of loan and list may be obtained from the Curator, Mr. W. E. ROLSTON, 60, Silver-crescent, Chiswick, London, W.

Wall Charts for lecturers are sent out on loan free of all charge except carriage. Apply to the Secretary for particulars.

International Correspondence is most desirable to maintain uniform style among Esperantists of different countries. It is easy to open up correspondence on any subject. See our "F.K.I." columns.

Propagandists should note and index the various points of progress recorded in THE BRITISH ESPERANTIST each month, and thus supply

themselves with the information necessary when giving addresses or writing to the Press. The following articles should be earmarked:—

Vol. V. (1909), pp. 9, 15, 16, 30, 32, 39, 52, 71, 78, 95, 98, 111, 130, 131, 149, 158, 168, 178, 216, 236. Vol. VI. (1910), pp. 9, 18, 37, 51, 57, 76, 98, 114, 119, 129, 150, 152, 159, 177, 200.

Lecturers and Debaters are strongly advised to consult, besides the articles noted in "B.E.," the following works:—"International Language," Zamenhof—A. E. Wackrill; "International Language," Dr. W. J. Clark; "Por kaj Kontraŭ Esperanto," D-ro. Vallienne.

Propaganda Meetings.—Local workers are urged to visit the Secretaries of Y.M.C.A.'s, Debating, Literary, and Social Societies, with the object of arranging an Esperanto Evening. The Secretary of the B.E.A. will endeavour to engage

the services of a Lecturer, if requested.

New Groups might be formed in dozens of towns where there are already many isolated Esperantists. Friends in such places who are willing to give their services to this end are invited to notify the B.E.A., when all possible help will be given them.

"The British Esperantist."—Bound volumes for reading practice or presentation may be obtained as follows:—Vol. III. (1907), 2s. 6d.; Vol. IV. (1908), 4s.; Vol. V. (1909), 4s.; Vol. VI. (1910), 4s. All post free.

Esperanto Press Club.—All willing to help, communicate with Mr. C. E. BOARDMAN, F.N.S.A., Secretary's Office, Brodick Castle, Isle of Arran, N.B.

Group Secretaries should send in their reports (which should be brief and of general interest) if possible before the 15th of the month, for insertion in following issue.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.), 133-136, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

GROUPS AND SOCIETIES AFFILIATED TO THE B.E.A.

	HON. SECRETARY.	PRESIDENT.	DAY OF MEETING.
Accrington	Miss L. IDDON, 11, Owen-street	S. KIRKBRIGHT	Tuesday.
Adelaide (S. Australia)	W. D. SMITH, G.P.O., Adelaide	Mrs. WILLIAM HOGG	Monday.
Barrow-in-Furness	JOSEPH ROLLINSON, 78, Helker-street	A. WHEELER	Friday.
Bath	E. R. BLACKETT, 9, Stall-street	WALTER PITT, C.E.	
Bedford	Miss WALLS, 67, Victoria-road	C. J. KNIGHT-WATSON, late	
Birmingham	F. W. HIPSLEY, 156, South-road, Erdington	FRED. HACKETT [M.I.C.E.]	Friday.
Blyth (Northumberland)	JOHN TULLOCH, 1, New-road, The Colliery	Miss EADINGTON	
Bolton	A. R. HORSLEY, 24, Rock-avenue, Halliwell	J. A. ASHTON	
Bradford	J. T. HOLMES, 29, Norman-drive, Eccleshill	A. TUBE PRIESTMAN	Thursday.
Brighouse	Mrs. M. FRYER, Dalefield, Castle-hill, Rastrick	Dr. B. E. T. EDWARDS	Friday.
Brighton and Hove	Miss EKLUND, 9, West-drive, Queen's-park	J. H. VAGG	Thursday.
Bristol	H. CARR, 24, Harrow-road, Brislington	C. A. L. DIRAC	
Buckingham	Miss LANCASTER, 6, Chandos-road	Rev. C. J. SENIOR, M.A.	Tuesday.
Buckhurst Hill (Essex)	Miss N. A. STACKY, "Woodthorpe"	Col. Rt. Hon. MARK LOCKWOOD,	
Burnley	T. FERNLEY, 27, Tunstall-street	W. B. CURRIE [M.P., C.V.O.]	Daily.
Bury	HARRY INGHAM, M.Sc., F.C.S., 26, Hamilton-street	J. ALEX. ROGERS	Wednesday.
Buxton	J. A. LEES, Clifford Lodge, Hardwick-street	SYDNEY TAYLOR, B.A.	
Cambridge	G. REYNOLDS, 12A, Sidney-street	E. W. STEARN	
" (Verda Stelo)	Miss BARBARA SMITH, 88, Norwich-street	TREGONWELL E. COLLIER	
*Cape Town	A. E. ABRAHAM, 85, Burg-street, Cape Town	G. F. H. CLARK	
Castleford	W. F. COPT, Medley-street	Rev. A. L. CURRY, M.A.	
Cheltenham	C. P. INGLES, 30, Montpelier-villas	Rev. R. EDIS FAIRBAIRN	
Chester	R. JACKSON, Avenham, Dee Banks	JAS. MCKINLAY	
Coleraine	FREEMAN W. CROFTS, M.I.C.E. (L), Midland Railway		Thursday.
Coventry	FRANCIS W. SHAW, 40, Gresham-street	Dr. J. B. PRINCE	
Cowdenbeath, N.B.	C. WALLS, Cuttlehill Cottage, Crossgates, Fife	C. C. MARKHAM, A.M.I.C.E.	
Darlington	Mrs. G. P. WOOL, 8, Pierremont-crescent	Rev. C. PENDOCK BANKS, M.A.	Friday.
Deal	W. B. WEST, 12, Northcote-road	RICHARD LEGGE, M.D.	
Derby	J. POTTER, Jun., 4, The Strand		
Dewsbury	E. CRAWSHAW, 16, Kent-street, Boothroyd-lane		
Dover	W. CHITTY, Mildura, Park-avenue		
Dublin Modern Lan- guages Soc. (Esp. Sec.)	SINTON DOUGLAS, 21, Greenmount-road, Terenure	VEN. ARCHDEACON WYNNE, D.D.	
Dundee	ALFRED A. SLIDERS, 10, Whitehall-street	Rev. J. BEVERIDGE, M.A., B.D.	
Durham (North-West)	Miss M. E. TROTTER, "Oakleigh," Shotley Bridge	E. J. GEORGE	
Eastbourne	JOHN P. NIX, 2, Terminus-road	Lieut. Colonel ROBINSON	Monday.
East Maitland (Aust.)	B. A. PRYKE, East Maitland, N.S.W.	F. W. BLOORE [F.R.S.E.]	
Edinburgh	WM. M. PAGE, 31, Queen-street	ANDREW WILSON, A.M.I.C.E.	Wednesday.
Fylde, Blackpool	Miss A. SCHOFIELD, 16, Woodland-grove	JOHN PORTER	Thursday.
Gateshead-on-Tyne	GEO. WATSON, 24, Exeter-street	DR. ARTHUR GREEN	Wednesday.
Glasgow	A. ALLISON, 102, St. Vincent-street	WM. R. HALL	Monday.
*Glennelg (S. Australia)	Mrs. J. LUMSDON	HERR UHRLAUB	
*Gloucester	G. L. FREEDY, 2, Tweenbrook-avenue	CHARLES FOX	Monday.
Gosford (Australia)	P. J. HOLDSWORTH, Gosford, New South Wales	GEO. COLLINGRIDGE	
Hallifax	W. HODGSON, 36, Conway-street, Hopwood-lane	R. HAYHURST	
Hallifax (Socialist)	E. WHITEHEAD, 29, Knight-street	A. WAIGHT	Friday.
Halstead (Essex)	Miss J. M. INMAN, Colchester-road	L. WADE	
Harrogate	Miss E. MOODY, 36, Bilton-drive	A. J. ADAMS	
Harrow	BERNARD E. LONG, 46, Roxboro-road	R. MILES	
Hastings	A. J. ADAMS, Plympton-terrace	Dr. D. W. INGLIS, M.A.	
Hawick	R. MILES, 3, Allars-bank	J. G. BERKLEY	
Hebburn (Durham)	ERNEST FOXALL, 85, Victoria-road		
Hebden Bridge	Miss H. GIDDES, Mytholm Bank		
Heywood	Rev. S. L. BRITTON, 52, Gooden-street		
High Wycombe	ARTHUR BOORMAN, Espero Cottage, Rectory-avenue	J. H. FITTON	Thursday.
Huddersfield	W. H. HIRST, Esperanto House, Thornton Lodge-road	RICHARD E. VIVIAN [B.D.]	
Hull	W. UTLEY, 18, Fountain-street	Rev. LINDSAY THOMAS, M.A.	
Ipswich	Miss F. MENDEL, 45A, Princes-street	J. RHODES, F.J.L., F.B.E.A.	Monday.
Keighley	Miss A. E. LUTY, 44, Drewry-terrace	J. PARKER	
Lancaster	Miss GRISENTHWAITE, 5, Balmoral-road	STEPHEN MELLOWS, B.Sc.	Tuesday.
Leamington	J. HARRISON, 114, Plymouth-place	F. L. G. MARECHAL, B.A.	Friday.
Leeds	Miss L. BRIGGS, Westleigh, Town-street, Armley	H. WHITLEY	
Leeds (Salem)	H. BARKER, 36, St. Luke's-road, Beeston-hill	J. ROBBIE, F.B.E.A.	
Leith	Miss ELIZABETH WALLACE, 23, Starbank-road, Trinity	—, MAXWELL	
Leven, N.B.	Miss M. C. GERRETT, Learmont	Miss M. RERVE	
Lewes	HERBERT VERRAL, 8, Grange-road	VEN. ARCHDEACON WYNNE, D.D.	Wednesday.
Limerick	Miss A. M. HODGSON, 4, Victoria-terrace	G. D. LEWIS, M.A.	Tuesday.
Liverpool	ROBERT GRAHAM, 15, Harvey-street	FELIX MOSCHELES	Friday.
London (Central)	H. D. AKERMAN, 112D, Marlborough-rd., Bowes-pk., N.	C. F. HAYES	Wednesday.
Battersea, S.W.	Mrs. L. A. EVANS, 8, Bolan-street	Mrs. MARION COX	Wednesday.
Bedford Park, W.	H. MEDLEN, 19, Boscombe-road, Shepherd's Bush	Dr. PRESTON LEWIS	Tuesday.
Brixton, S.W.	E. W. EAGLE, 21, Kellett-road	ARTHUR BLOTT	Tuesday.
Charing Cross	ARTHUR BLOTT, 39, Broadway, Stratford, E.	Major J. E. FOX, J.P., Mayor	Tuesday.
Croydon, S.E.	L. L. S. LOUIS, Moreton-road, S. Croydon	P. KALISKY	Wednesday.
East London	J. GOURLAY, The Laurels, Hale-end-rd., Highams-pk.	E. J. HARVEY	Monday.
Emmanuel (S.E.)	E. A. ALLSOP, 27A, Burnbury-road, Balham, S.W.	H. BOLINGBROKE MUDIE	
Hampstead, N.W.	G. L. BROWNE, 53, Burghley-road, N.W.	F. M. SEXTON, A.R.C.Sc.	Wednesday.
Kingston-on-Thames	J. BOOTH, Medina, Homersham-road, Norbiton	EDWIN ELLIOTT [F.B.E.A.]	Thursday.
N. London "Clarion"	J. PRATT, 12, Pellern-road, Stoke Newington, N.		

Mildmay and Hackney	M. C. BUTLER, L.R.A.M., 18, Leigh-road, Highbury	G. NOBLE FARMER, C.A.,	Thursday.
Norda Stelo	Miss I. A. GRANT, 207, Tufnell-park road, N.W.	G. L. BROWNE [F.B.E.A.]	Wednesday.
Polyglot Club	E. CEFEC, 5-6, Clement's-inn, E.C.		4th Sunday.
Putney, S.W.	E. L. KEARNEY, M.A., 33, Oakhill-road		Wednesday.
Sud-Orienta Stelo	E. K. JAYNE, 22, Kinveachy-gdns., Old Charlton, S.E.	Dr. C. J. FULLER	Friday.
Sutton (Surrey)	L. C. ANDREWS, Cressingham House, Carshalton	ROBERT SUTCLIFF	Thursday.
West London	S. MAITLAND, 22, Maclise-road, Kensington, W.	W. H. A. TERRILL	Thursday.
West Norwood	J. BLAIKIE, M.A.	H. F. HÖVELER	
Wimbledon	E. M. RYDER, 13, Trewince-road	Colonel W. A. GALE, R.E.	Monday.
Maidstone	Mrs. M. E. PEAKE, 144, Upper Fant-road	Captain LATTIMER	
Malta	T. GOUDER, 14, Victoria-junction, Sliema	Dr. G. BUSUTTIL	
Manchester	JAMES WOODALL, 56, Clarendon-road, C.-on-M.	RHODES MARRIOTT, F.B.E.A.	Thursday.
Mansfield	FRANK H. JESSOP, 4, Mount-villas, Chesterfield-road	THOMAS B. ROGERS	
Melbourne (Australia)	A. H. JOHNSON, 482, Brunswick-street, N. Fitzroy	JOHN BOOTH, M.C.E., F.B.E.A.	Thursday.
Middlesbrough	A. E. HAYNES, 6, Clarence-road, Eaglescliffe, S.O.	— BAKER-HUDSON	
Mirfield (Yorks)	W. S. WADDINGTON, Broad Oaks	Rev. L. WESTMACOTT, M.A.	
Montrose	Miss I. O. FETTES, 6, Dorward-street	JAMES D. SIMPSON	
Natala Verda Stelo	LEONARD WOOD, 6, Mutual-bldgs., Smith-st., Durban	C. J. MORIN	Monday.
Nelson	S. HIRST, 28, Selby-street	W. HARGREAVES	Monday.
Newcastle	Mrs. S. E. WRIGHT, F.B.E.A., 11, Oxford-ter., Gateshead	R. K. LEARMOUNT	Tuesday.
New Stevenston, N.B.	Rev. E. MOUNTAIN, Holytown	RAYMOND F. BOILEAU, J.P.	Monday.
Norwich	L. C. FROST, 11, Matlock-road	E. WHEELER	
Norwich, Unthank-road	FRANK WYATT, 2, Cozens-road, Thorpe Hamlet	F. E. BUMBY, B.A.	Friday.
Nottingham	F. G. ROWE, 51, Portland-road	F. C. RHODES	
Oakworth (Yorks)	A. DENISON, 3, Apsley-terrace	ARCHIBALD A. POLLOCK	
Paisley	DAVID SEMPLE, Calside-avenue	THOMAS DAWSON	Wednesday.
Partick Y.M.C.A.	J. A. JOHNSTON, 16, Burnham-ter., Yoker, Renfrews	J. F. C. SIEBER	Wednesday.
Perth	G. A. BROWN, 3, Windsor-terrace, Craigie	G. C. LAW	Thursday.
Plymouth (Tri Urboj)	E. E. YELLAND, 16, Chapel-street, Stonehouse	E. LEE	
Pontefract	F. TAYLOR, Station Gates	J. FENNALL	Wednesday.
Portsmouth	E. B. JOHNSON, Esperanta Halo, The Arcade	Dr. ED. KLEINER	
Pretoria (S. Africa)	Mrs. R. SPERO, P.O. Box 99	W. HAYNES	Thursday.
Reading	Miss ROSA WOOLFORD, 19, Duke-street	J. C. FLÜGEL	
*Redhill	S. S. JENNINGS, Chiltern Villa	G. M. GRIFFITH	
Rhos (N. Wales)	DAVID THOMAS, 70, Bank-street, Rhos, Ruabon	J. CHADWICK	Thursday.
Rochdale	T. WOOLFENDEN, 22-4, Cheetham-street	SPURLEY HEY, B.A.	Thursday.
Rotherham	J. E. HICKS, Y.M.C.A., High-street	JOHN MERCHANT, F.B.E.A.	
Sheffield	ALBERT HALL, 33, Firth-park-avenue	F. J. CHAMBERLAIN	
Sheffield Y.M.C.A.	W. HAGEN, Glengarth, Handsworth	W. BEAUMONT	
„ (Crookes) „	M. BROWN, 36, Bute-street, Crookes	Miss M. SCHOFIELD	Friday.
Shipley	Miss M. E. PARKER, 25, Wellington-crescent	Miss ETHERINGTON	
Slough	Miss PITT, Upton House	Rev. J. C. RUST	Tu. & Thu.
Soham (Cambs.)	G. F. FENTON, Soham (Cambs.)	C. WHITE	
Somercotes Alfreton	HARRY SHAW, Fernleigh Vil., Leabrooks, nr. Alfreton	Rev. J. ASHBY	Friday.
Southland (N.Z.)	A. ROWLANDS, Box 183, Invercargill	Mrs. GODMAN	Tuesday.
Southport	P. FOSTER, 33, Westbourne-road, Birkdale	JAMES T. HAXTON	Wednesday.
St. Albans	OSWALD GODMAN, 16, Oster-terrace	ALFRED GRIFFIN, F.B.E.A.	Thursday.
St. Andrews	JOHN E. MORAN, 77, North-street	Alderman A. BRIGGS	
St. Helens (Lancs.)	E. L. CHALLENGER, 26, Cowley-hill-lane	T. R. WILSON	Tuesday.
Stockport	Miss KILNER, 31, Regent-road	Rev. H. J. CHAPMAN, M.A.	Friday.
Stockton	J. W. BRITTAIN, 5, Bon-Lea-ter., Thornaby-on-Tees	J. E. HARDWICH	
Stoke-upon-Trent	H. TOMLINSON, 15, Sheppard-street	G. H. BURKHARDT, M.Sc.	Monday.
Sunderland	A. N. RONTREE, 30, Brinkburn-street	Rev. C. STEELE, M.A.	
Swindon	L. A'C. FARR, 50, Gladstone-street	F. E. WALLACE, B.A., LL.B.	Tuesday.
Swinton (Rotherham)	J. E. JONES, 38, Station-street	A. J. SCHOFIELD	
Sydney, N.S.W.	H. GADSDEN, 39, Wentworth-court, Elizabeth-street	ROBERT M. SANGSTER	Thursday.
Todmorden	Miss E. LUMB, The Mount	H. PENTECOST, F.Ph., F.C.I.	
Toronto (Canada)	MAX. A. FRIND, 133, Yorkville-avenue	W. THISTLETHWAITE	
Truro	Miss BLIGHT, Victoria-square	Rev. R. B. PRIMAVESI, O.S.B.	
Tunbridge Wells	J. A. GILL, Lower Green-road, Rusthall	J. ARCHYLL JONES, B.Sc.	
Wakefield	P. BROOKS, 27, Church-road, Altofts, nr. Normanton	J. C. MIDGLEY	
Warrington	E. GORDON BURGESS, 14, Winmarleigh-street	W. A. PIERCE	
Wellington (S.A.)	G. F. H. CLARK, P.O. Box 2, Wynberg, C.C.	F. G. GARDINER	
West Hartlepool	W. J. HEWITT, 9, Stockton-street	Councillor J. STANFORD	
Whitley Bay (Northumb.)	Mrs. HANDSCOMB, 12, Laburnum-avenue		
Winnipeg	Miss PLAYFAIR, 315, Mountain-avenue		
Wisbech	Miss E. MILLER, Wistaria House		
Wrexham (N. Wales)	R. W. HUGHES, 1, Hope-street		

* New Group.

HIMNARO.

A Collection of 103 Favourite Hymns (a few original). Translations adapted to well-known hymn tunes.

Compiled by M. C. BUTLER, L.R.A.M.

7d., post free (Cloth, 1s. 2d.) from the B.E.A.

PROPAGANDISTOJ!

Aĉetu la novan propagandilon 8-paĝan,

ESPERANTO IN 1910,

An Armoury of Facts and Figures.

Post Free, 3 doz., 1s.

2s. 9d. per 100.

Any of the following books may be had by applying to the Sec., BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, Museum Station Buildings, 133-136, High Holborn, W.C., and it should be noted that ALL profits arising from the sale of same are WHOLLY devoted to the propaganda of Esperanto.

New books are marked with an asterisk, books specially recommended are in black type.

N.B.—Deposit accounts can be opened with the Secretary. Minimum deposit, 10s. Group leaders and others will find this a great convenience. Stamps should not be sent for amounts over 1s. Cheques, Money and Postal Orders to be crossed "London and South-Western Bank." American drafts not accepted unless 25 cents are added for cost of collection. *Cekbankaj transpagiloj akceptataj.* Telegraphic address: "Esperanto, London."

INSTRUCTION BOOKS.

IN ENGLISH.

	Prices, post free.	
	s.	d.
Commentary, Grammar and, on the International Language Esperanto, by Major-General GEORGE COX, B.A. (Third Revised Edition)	2	6
Complete Grammar of Esperanto, I. KELLERMAN, A.M., Ph.D. ...	3	10
Ekzercaro , Dr. Zamenhof's, with key, J. RHODES	1	0
Esperanto Teacher, The, a simple course for non-grammarians, by HELEN FRYER ...	0	7
Esperanto for Young Beginners ... (1s. per doz.)	0	1½
Esperanto for the English, by A. FRANKS and G. W. BULLEN ...	0	7
Esperanto for the Million. per doz., 1s. 3d.; each	0	1½
Esperanto Manual, MARGARET L. JONES (cloth boards, 2s. 3d.) ...	1	8½
Esperanto in 50 Lessons, by EDMOND PRIVAT ...	1	8
Esperanto Made Easy, Dr. O'CONNOR ...	1	2
Esperanto Self-Taught, WM. MANN (cloth, 1s. 8d.)	1	2
Esperanto Home-Student, JAMES ROBBIE ...	0	2½
First Reader in Esperanto, A, by E. A. LAWRENCE	0	7
Fluency in Esperanto, How to Attain, W. MANN	0	1½
Graduated Exercises, with Key, by A. MOTTEAU	0	7
Grammar and Exercises, by R. H. GEOGHEGAN	1	7
Phonography, Pitman's, adapted to Esperanto, by GEORGE LEDGER ...	1	0½
Espersteno (Internat. Stenog.), J. CATTON ...	1	1
Pictorial Esperanto Course, CART-MANN ...	1	2
Picture Lessons in Esperanto, MARSHALL-MANN	0	3½
Primer of Esperanto... (1s. 8½d. per doz.)	0	2½
Standard Course, by G. W. BULLEN, paper ...	0	7
Student's Text-book, by Dr. O'CONNOR, M.A....	1	1

IN ESPERANTO.

Ĉiutaga Vivo, La (Gouin Metodo), Esp.-Eng. ...	1	2
Fundamento de Esperanto , 5-lingva, de D-ro. ZAMENHOF ... cloth, 3s.; paper	2	0
Eldono bohema, hispana, itala, greka, hungara, rumana, slovaka, turka ... (each)	1	0
Karlo (facila legolibro), ED. PRIVAT ...	0	7
Komercaj Leteroj, de LAMBERT ...	0	6
Komerca Sekretario, La, de J. ROS SUDRIÁ ...	0	6
Kurso Tutmonda de Esperanto, de E. GASSE ...	0	9
Librotendado, Duobla (Mondsisistemo), ERNST WUCHER ...	2	6
Lingvaj Respondoj (el <i>La Revuo</i>), de D-ro. L. L. ZAMENHOF... ..	0	9
Parizaneto, La, de R. KRON, Ph.D., 1s. 1d.; cloth	1	7
Sintakso Esperanta, de P. FRUICIER ...	1	6
Stenografio Internacia Aoro, de R. SPROITE ...	0	5
Strukturo de la Vortaro Esperanta , by L. DE BEAUFRONT (French and Esperanto) ...	0	4
Tutmonda Lernolibro (laŭ metodo Gouin), de F. L. G. MARÉCHAL ...	1	0

IN OTHER LANGUAGES.

Ausführliche Grammatik der Esperanto, Rektor W. VELTEN ...	1	10
Cours Méthodique, C. AYMONIER et GROSJEAN-MAUPIN. Thèmes. Versions ... each	1	3
Curso Práctico, por R. D. SEDÓ y V. INGLADA	3	2
Esperanto por Bohemoj, ČEJKA-KRUMPHOLZ ...	1	4
Grammaire complète, par C. AYMONIER... ..	1	6
Manual y Ejercicios, por V. INGLADA (Spanish)... ..	3	2
Petit Cours Primaire, BONNEHON kaj ROSIAUX	1	2
Praktisches Esperanto-Lehrbuch, R. SPROTTE...	1	7

Prices,
post free.
s. d.

Vollständiges Lehrbuch, von J. BOREL ...	1	7
Yiddish-Esperanto Text-book, J. BRESLER ...	1	0
Text-books in Portuguese, Italian, Catalan, Dutch, Dano-Norwegian, Swedish, Modern Greek, Roumanian, Hungarian, Bohemian, Polish, Servian, Slovak, Ruthenian, Russian, Bulgarian, Finnish, Japanese, Arabic, Armenian, and others to order.		

DICTIONARIES AND PHRASE-BOOKS.

Aferistoj, Turistoj, k.c., Poŝlibro Internacia por, by G. NORMAN (bound) ...	2	0
Anatomia Vortaro (kvarlingva) ...	1	6
Cesko-Esperantsky Slovník, de T. ČEJKA ...	1	1
Conversation Manual, O'CONNOR (cloth, 1s. 1d.)	0	7
Dansk-Norsk Esperanto Ordbog, KAJ BENDIX...	3	6
Deutsch-Esp. und Esp.-D., Taschenwörterbuch	1	1
Deutsch-Esperanto, Wörterbuch, ZAMENHOF ...	2	2
Deutsch-Esperanto Wörterbuch, P. CHRISTALLER (bind., 4s. 10d.) ...	4	0
Enciklopedia Vortareto (Esperanto-Franca) ...	6	0
English-Esperanto Dictionary, J. RHODES ...	5	4
English-Esperanto, by O'CONNOR and HAVES ...	1	8
Esperanto-English, by A. MOTTEAU ...	1	8
Supplements to above ... 1½d. and	0	4
Esperanto-Deutsch Wörterbuch (bound, 2s. 8d.)	2	2
Esp.-Franç., Dict. Usuel de, E. GROSJEAN-MAUPIN ...	1	0
Esp.-Français, Dictionnaire de P.E.S., 2s. 6d.; bound ...	3	0
Esp.-polski i polsko-esp., Słownik, ZAMENHOF ea.	0	7
Esperanto-Dansk-Norsk Ordbog, af F. SK EL-GIORLING ...	4	0
Esperanto - Español y E.-E., Vocabolario, INGLADA and VILLANUEVA ...	6	3
Esperanto-Portuguez, T. R. LEITE ...	1	10
Esperanto-Rusa Vortaro, D-ro. L. L. ZAMENHOF	1	10
Esperantsko-Cesky, Slovník (bound, 2s. 3d.) ...	1	9
Français-Esperanto, Vocabulaire, by TH. CART	2	6
Franç.-Esp. Dictionnaire, P.E.S. (cloth)... ..	4	6
Frazaro, de HENRI DE COPPET ...	1	0
Frazaro, Deut.-Esp., VELTEN (cloth, 2s. 6d.) ...	2	0
Frazaro, Praktika, laŭ A. Matthias, J. BOREL ...	0	3½
Frazlibro, Popola, R. DESHAYS ...	0	6½
Frazlibro de l' Turisto (nova eldono) ...	0	6½
Italiano-Esperanto, Dizionario, di G. MEAZZINI	2	6
Konkordanco de Ekzercaro , A. E. WACKRILL ...	1	0
" de Sentencoj, de UOAGO ...	0	10
Marista Terminaro, Provo de, ROLLET DE L'ISLE	1	6
Matematika Terminaro, by RAOUL BRICARD ...	0	9
Muzika Terminaro, kompilita de F. DE MÉNIL...	0	7
Naŭlingva Leksikono de Esp., L. BASTIEN ...	3	0
Novaj Vortoj, Du Mil, korektita, P. BOULET ...	1	6
Photographique, Vocab. Français-Esp., C. VERAX	0	10
Plena Vortaro Esperanto-Esperanta kaj Esp.-Franca, EMILE BOIRAC. Partoj I. kaj II., 4s. 4d.; kun aparta aldono ...	9	6
Aldono ...	1	6
Ornitologia Vortaro oklingva (Prova eldono), P. E. STOJAN ...	2	6
Poliglota Vade-Mecum de Internacia Farmacio, C. ROUSSEAU ...	7	6
Portuguez-Esperanto Dicionario, J. A. PROENÇA	3	9

	Prices, post free. s. d.
Rimoj, Vortaro de Esperantaj, de J. RHODES ...	0 7
Rusa-Esperanta Vortaro, D-ro. N. KORZLINSKI	3 9
Ŝlosilvortoj (Glossaire de 200 mots-clefs, Esp.- Français), de Le Commdt. FAUVART-BASTOUL	2 9
Technique, Vocab. (Français-Esp.), de CH. VERAX	2 6
Universala Vortaro , de D-ro. ZAMENHOF ...	1 0
„ „ Oficiala Aldono al ...	0 6
Vortaro de Esperanto (en Esperanto), KABE ...	4 0
Zamenhofaj Vortoj , netroveblaj en U.V. (L.K. Eldono), redaktita de A. E. WACKRILL ...	1 1

LITERATURE.

(See also *Drama*).

A... B... C... (E. Orzeszko), F. ENDER ...	0 6
Akvo Dormanta (Meksikana vivado), L. BIART...	0 7
Ali Baba kaj la 40 Rabistoj, Major-Gen. G. Cox	0 4½
Aladin; aŭ, La Mirinda Lampo „ „	0 7
Aventuroj de la Kalifo Harun Alraŝid „ „	0 4½
Alicio en Mirlando (Carroll), trad. E. L. KEARNEY, M.A. (bind., 2s. 3d.) ...	1 2½
Amoro kaj Psiĥe (Apulejus), trad. E. Pfeffer ...	0 7
Anekdotaro, Tutmonda, I. (Anglujo), E. ĈEFEĈ	0 3
Anjo (I. Turgenev), trad. D-ro. A. FIŠER kaj V. ZAMJATIN ...	0 7
Arbitracio, Por (Andrew Carnegie), trad. W. W. PADFIELD kaj H. MARESQUELLE ...	0 7
Ave Patria ... (Reymont), D-ro. LEONO ZAMENHOF	0 7
Batalo de l' Vivo, La (Dickens), trad. D-ro. ZAMENHOF (bind., 2s. 2d.) ...	1 1½
Berna Oberlando, Tra, ilustrita, T. HOPF ...	0 7
Biblia Profeto Cefanjaho, La ...	0 6
Biblio, El la , elektitaj ĉapitroj, ZAMENHOF ...	0 3½
Bildolibro sen Bildoj (Andersen), D-ro. S. LEDERER ...	1 1
Blinda Rozo (Hendrik Conscience) ...	1 1
Blinduloj, Inter, de D-ro. EMILE JAVAL ...	2 0
Bona Sinjorino (E. Orzeszko), trad. KABE ...	0 3½
Bontemplanoj, La, M. GAUTROT ...	0 4½
British Esperantist , Vol. III., 2s. 6d.; IV., V., VI.	4 0
„ „ Covers for Binding ...	0 10
Bukedo, de Prof. C. LAMBERT ...	2 0
Bulgaraj Rakontoj (I. M. Vazov), trad. D. ATANASOV ...	0 3½
Carmen (P. Mérimée), trad. SAM MEYER ...	1 3
Ce l' Koro de Eŭropo, E. PRIVAT (ilustrita) ...	0 6½
Deveno kaj Historio de Esperanto ...	0 7
Devjatin, V. N., Plena Verkaro , Libro I., 2s.; Libro II., 2s. 6d.; Libro III. ...	1 6
Devo, La (Ern. Naville), trad. R. DE SAUSSURE	1 9
Diservo de la Angluja Eklezio (Cambridge, 1907)	0 7
Diversaĵoj (<i>stories translated by various writers</i>)	1 6
Dogmaro pri la Vivo (Swedenborg) ... cloth	0 7½
D-ro. Jekyll kaj S-ro. Hyde (Stevenson), MORRISON kaj MANN ...	1 1½
Don Kihoto en Barcelono, F. PUJULA Y VALLÈS	0 3½
Du Noveloj (M. Jókai), trad. J. DE LUXENBACHER	1 3
Du Paroladoj , de EDMOND PRIVAT ...	0 4
Du Rakontoj, verkitaj de D. DE ROTHAN ...	1 1
Du Rakontoj de A. Ĉehov, trad. B. KOTZIN ...	0 4
Eĉ en Doloro, ni estu Gojaj! (Adele Kamm), E. RAMO ...	0 9
Elektitaj Fabeloj (Grimm), trad. KABE ...	1 8
Elektitaj Fabeloj (La Fontaine), G. VAILLANT ...	0 9
En Fumejo de l' Opio (Reymont), KABE ...	0 7
En Harmonio kun la Eterneco (R. W. Trine), trad. F. SKEEL-GIÖRLING. Tole-bindita ...	1 8
En Malliberejo (E. Ĉirikov), KABE ...	0 3½
*En Rusujo per Esperanto, A. RIVIER ...	1 5
En Svislando . Bele ilustrita. E. RAMO ...	3 2
Esperantaj Prozaĵoj ... (in cloth, 3s. 6d.)	2 6
Evangelio Sankta Mateo, MIELCK kaj STEPHEN	0 7
Evangelio de S. Johano, La, ilustr. ...	0 1½
Evangelioj, La Kvar, P-ro. R. LAISNEY ...	1 6
Fabeloj de Krilov la parto, trad. DEVJATNIN ...	0 6

	Prices, post free. s. d.
Fabeloj al Helenjo (M. Sibirjak), trad. D-ro. N. KABANOV ...	0 3½
Fabeloj de Andersen, I., SKEEL-GIÖRLING ...	0 3½
Fabeloj kaj Rakontoj (el "Esperantaj Prozaĵoj")	0 3
Faraono, La (B. Prus), KABE, 3 vols. ... each	2 0
Fatala Ŝuldo (L. Dalsace), trad. E. FERTER- CENSE ...	3 6
Folioj de la Vivo (S. Rusiñol), A. SABADELL ...	1 0
Formortinta Delsuno (R. Vermandere), trad. OSCAR VAN SCHOOR ...	2 3
Fundamenta Krestomatio , a collection of prose and poetry, edited by Dr. ZAMENHOF, the standard guide for Esperanto style, 6th edition, in paper cover (cloth, 4s. 6d.) ...	3 6
Krestomatia Konkordanco (I. Participoj), O'CONNOR kaj HAYES ...	0 3½
Fundo de l' Mizero, La (V. Sieroŝevski), KABE...	0 9
Genezo (Genesis), el la originalo trad. L. L. ZAMENHOF ...	2 0
Gulliver en Liliputlando, trad. M. INMAN ...	1 1½
Gvidlibro de Gibraltaro, CHARLES J. EDWARDS	0 7
Himnaro, kompilita de M. C. BUTLER, L.R.A.M. (cloth, 1s. 2d.) ...	0 7
Horacio (Horatius, from Macaulay's "Lays of Ancient Rome"), trad. C. BICKNELL ...	0 9
Idilio ĉe la Fonto, La (I. Nievo), trad. A. TELLINI	0 8
Imenlago (Th. Storm), trad. A. BADER ...	0 9
Indo-Eŭropaj Lingvoj kaj Esperanto, TH. CART	0 2
Infano, La, la Saĝulo kaj la Diablo (C. Kerna- han), trad. J. C. O'CONNOR ...	0 3
Internacia Krestomatio , trad. KABE ...	1 3
Interrompita Kanto, La (E. Orzeszko), trad. KABE	0 9
Japanaj Rakontoj, ĈIF TOŝIO ...	0 7
Juĝo de Oziris, La (H. Sienkiewicz), GRABOWSKI	0 6
Kanto de Triumfanta Amo (Turgenev), D-ro. A. FIŠER ...	0 7½
Karavano, La (Wilh. Hauff), trad. J. W. EGGLETON ...	1 1
Kio Okazis Foje en Sidono, GRABOWSKI ...	0 7
Kio povas okazi se oni donacas surprize, de E. ĈEFEĈ (kun 16 ilustraĵoj), dua eldono ...	0 7
Kolomba Premio, La (Dumas), B. PAPOT ...	1 0
Kondukanto kaj Antologio , de A. GRABOWSKI...	2 0
Kongresaj Paroladoj de D-ro. ZAMENHOF (vidu "Deveno kaj Historio") ...	0 7
Kongresa Libro, <i>Boulogne</i> , 1s. 6d.; <i>Cambridge</i> <i>Dresden</i> ...	0 7
„ „ Dresden ...	1 1
Kongreso, Raporto pri la Dua, Tria kaj Kvina, de P. CORRET ... each	0 10
Kongreso, Raporto pri la Sesa ...	1 1
Tria, La, multilustrita, eldonita de <i>La Revuo</i> ...	1 6
Lasta Abenceraĝo, La, trad. DESHAYS ...	0 6½
Laŭroj (Premiitaj Verkoj de <i>La Revuo</i>) ...	2 0
Legolibreto, J. BOREL ...	0 3½
Libro de l' Humoraĵo, LENGVEL PÁL ...	2 6
Litadmonoj de S-ino Kodel (D. Jerrold), J. ROBBIE	
Londonaj Interesaĵoj, kun kvar kartoj ...	1 0
Malnovaj Paĝoj el "L.I." (Unua serio) ...	1 4
Manon Lescaut (Prevost), trad. D-ro. VALLIENNE	2 6
Marta (E. Orzeszko), trad. D-ro. ZAMENHOF ...	3 6
Mia Liro , poemoj de D-ro. LEONO ZAMENHOF ...	0 7
Ne Dezirita. Ni Virinoj (J. van Woude), trad. M. POSENAER ...	0 7
Ni Sekvu Lin (H. Sienkiewicz), trad. BR. KUHL...	0 10½
Nova Antologio (poemoj), A. GRABOWSKI ...	0 7
Ora Saflano, La Serĉado de la, O'CONNOR kaj HAYES (kun angla traduko, 9d.) ...	0 7
Pacakaj Milito (C. Richet), trad. D-ro. VALLIENNE	0 10
Paĝoj el la Flandra Literaturo ...	1 7
Patroj kaj Filoj (Turgenev), trad. KABE ...	2 6
Paŭlo kaj Virginio , trad. H. HODLER ...	1 3
Perdita kaj Retrovita , de E. BOIRAC ...	0 7
Per Espero al Despero, dek poemoj de D-ro. S. SCHULHOF ...	0 7

	Prices, post free.			Prices, post free.	
	s.	d.		s.	d.
Perfekta Edzino, La (L. de León), A. J. LOIRA...	2	0	Edziĝo Kontraŭvola (Molière), trad. V. DUFEUTREL	0	7
Pola Antologio , de KABE ...	2	0	Edziĝo Malaranĝita, de V. INGLADA ...	0	6½
Praktiko de la Apudesto de Dio, La (Fr. Laŭrenco), trad. H. A. LUYKEN (tole bindita, 1s. 1d.) ...	0	7	"Elpelu Lin!" unuakta komedio (T. J. Williams), trad. J. HEDLEY INCE ...	0	6
Predikanto, La (Ecclesiastes) D-ro. ZAMENHOF	0	9	Fianĉiniĝo de Sovaĝulineto (3-akta), ROKSANO...	0	7
Prediko sur la Monto, Pastro BEVERIDGE ...	0	2½	Frenezo (du unuaktaj drametoj), F. PUJULA-VALLÈS ...	1	0
Preĝaro Katolika (latine kaj esperante) ...	2	1	Gasto, La (2-akta komedieto), S-ino VALLIENNE	0	6
Progresado de la Pilgrimanto, J. RHODES ...	1	7	Georgo Dandin (Molière), D-ro. ZAMENHOF ...	1	3
Proverbaro Esperanta , L. L. ZAMENHOF ...	1	9	Gustaf Vasa (5-akta), de REINHOLD SCHMIDT ...	1	7
Prozo kaj Versoj, VINCENTE INGLADA ...	2	0	Hamlet , trad. D-ro. ZAMENHOF, paper, 2s.; cloth	3	0
Prozo el Danaj-Norvegaj Aŭtoroj, THOMSEN ...	1	0	Ifigenio en Taŭrido (Goethe), trad. D-ro. ZAMENHOF (cloth, 2s. 8d.) ...	2	0
Psalmaro, La , trad. D-ro. ZAMENHOF ...	2	6	Jeso de Knabinoj, La (3-akta), MACLEAN ...	0	6
Puntistino, La, trad. CÉCILE ROYER ...	0	3	Julio Cezaro , trad. D. H. LAMBERT, B.A. ...	1	7
Puto kaj la Pendolo, La (Poe), trad. A. PRIDE ...	0	4	Kaatje, de Paulo Spaak (4-akta), trad. D-ro. W. VAN DER BIEST ...	2	6
Rakontoj al mia Belulino (J. Bach-Sisley) ...	2	2	Kial ili estas famaj ??? (monologo), F. DORE ...	0	6½
Rakontoj el la Ceha Literaturo, trad. JOS. GRNA	1	8	Kiel Plaĉas al Vi (Shakespeare), D-ro. IVY KELLERMAN ...	2	2
Rakonto kaj Aventuro, Am. Esp. Co. ...	0	4	Komedioj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF ...	0	3½
Rakontoj pri Feinoj (Perrault), SARPY ...	1	0	Komedioj, Tri Unuaktaj (luditaj en "La Kvara")	0	10
Reĝlando de la Rozoj, La (A. Houssaye) ...	0	7	Makbeto, trad. D. H. LAMBERT, B.A. ...	2	0
Reĝo de la Montoj, La (About), trad. GASTON MOCH, ilustraĵoj de Gustave Doré ...	3	6	Minna de Barnhelm (Lessing), A. REINKING ...	1	4
Rememoro pri Solferino (H. Dunant) ...	1	1	Mistara Krimo (unuakta komedieto), M. CASAS	0	10
Rolandkanto, trad. D-ro. NOEL ...	1	7	Mistero de Doloro, 3-akta (Adriá Gual), trad. F. PUJULA-VALLÈS ...	2	0
Ruĝa Floro, de V. GARŠIN ...	0	4	Misteroj de Amo (du unuaktaj dramoj), NADINA KOLOVRAT ...	1	3
Sentencoj de Salomono La (Proverbs), D-ro. L. L. ZAMENHOF ...	1	6	Monologoj, Tri, trad. P. BOULET ...	0	3½
Sep Rakontoj , de IVAN MALFELIČULO ...	1	1	Nesia Hejmo, La (Benavente), 3-akta, V. INGLADA	1	0
Sesdek Sakproblemoj, kun solvoj kaj vortareto, J. PALUZIE ...	2	6	Nevo kiel Onklo, La (Schiller), C. STEWART, M.A.	1	0
Sinjoro Vento kaj S-ino. Pluvo, de P. DE MUSSET	1	1			
Slavaj Rakontoj, Du (GORKIJ kaj VAZOV) ...	0	7			
Sub la Neĝo , de J. J. Porchat, trad. J. BOREL ...	1	2			
Sufero (Carmen Sylva) en 7 lingvoj kaj Esp., D-ro S. LEDERER ...	0	10			
Tekstaro de Britaj Kantoj, Ad. SCHAFER ...	0	3½			
Tutmondaj Fajrokutimoj, de H. W. SOUTHCOMBE	0	3½			
Utileco de Esperanto por la blinduloj, P. LEVY kaj aliaj ...	0	4			
Unua Legolibro , Legaĵoj gradigitaj de KABE ...	1	7½			
Unuaj Agordoj, poezioj de W. ELSKA kaj ESKA	0	6			
Vakciniuja Krono, La (J. Poraks), P. KIKAU ...	0	6			
Versaĵoj en Prozo (I. Turgenev), KABE ...	1	0			
Versfarado kaj Rimaro , Esperanta, PARISOT kaj CART ...	0	6½			
Virineto de Maro, La (Hans Andersen), trad. D-ro. ZAMENHOF. Ilustrita de H. M. Brodie	1	6			
Vizio de la Poeto (Carmen Sylva), trad. K.E. ...	0	1½			
Vojaĝo interne de mia ĉambro (X. Le Maistre), trad. SAM MEYER ...	0	9			
Westminster, La Abatejo de ...	0	3			

DRAMA.

Advokato Patelin, trad. J. EVROT...	0	9
Ama Bileto (unuakta komedio), BALUCKI ...	0	6
Angla Lingvo sen Profesoro (T. Bernard), unuakta komedio, trad. G. MOCH ...	1	0
Antaŭdiro, La, de C. STEWART, M.A. ...	0	4½
Aspazio, 5-akta tragedio (Svjentohovski), D-ro. LEONO ZAMENHOF ...	2	6
Avarulo, L' (Molière), trad. SAM MEYER ...	0	9
Barbiro de Sevilla (Beaumarchais), 4-akta, SAM MEYER ...	0	9
Bardell kontraŭ Pickwick, trad. W. MORRISON...	0	7
Benkoj de la Promenejo (monol.), P. CORRET ...	0	2½
Boks kaj Koks, trad. C. STEWART, M.A. ...	0	5½
Cikado ĉe Formikoj, de LABICHE kaj E. LEGOUVE	0	7
Consilium Facultatis (unuakta proza komedio), J. A. Fredro, trad. A. GRABOWSKI ...	1	0
Don Juan (Molière), trad. E. BOIRAC ...	1	6
Dramoj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF ...	0	3½
Du Biletoj, komedieto de FLORIAN ...	0	5
Duonsurda (duakta komedio), J. FLEURENS ...	0	5

MUSIC AND SONGS.

Kristnasko, de D-ro PHILIPPET ...	1	7
Kuŝas Somero, HEINE-F. DE MÉNIL ...	1	1
" " HEINE-TRICKETT ...	0	3½
Kvarvoĉaj Kantoj, aranĝita de A. TRICKETT ...	0	7
Lorelej' (Heine-Zamenhof), GRACE LEES ...	1	7
Melkistino, Balado pri, de M. C. BUTLER ...	0	3½
Mia Esperantistino, de MOONIE kaj PAGE ...	0	3½
"Mia Juliet", HARRISON HILL's song in Esperanto ...	0	1½
Mi Aŭdas Vin (L. Zamenhof), de H. HARRIS ...	1	7½
" " de F. DE MENIL ...	1	1½
" " de S. MCBURNEY...	1	1
Nederlanda Kantaro E-sta, trad. F-ino N. BOON	0	6
Nokto (voĉa valso), de KRUPER kaj ROSAS ...	1	6
Nokta Poemo (Preradoviĉ-Koller), V. BENDIX ...	1	0
Nova Kanto, DOMBROWSKI-TRICKETT ...	0	3
Patro Nia (Horo), muziko de J. GOTHARDO ...	1	3
Se ci estus blinda, Esp. teksto de A. SCHAFER ...	1	7
Serenado (soprano aŭ tenoro), BUTLER-BIRD ...	1	7
Sveda Kantaro, kun melodioj, G. LÖFVENMARK	1	0
Vojo, La (kanto kun fortepiano), R. DE DESHAYS	0	5

SCIENTIFIC.

Analitika Geometrio Absoluta, D-ro C. VÖRÖS	8	6
Fortografia Optiko, Elementa, de KARLO VERKS	1	4
Geometria, La, de "Folietoj," RENÉ DE SAUSSURE	2	2
Higieno kaj Moralo, trad. A. HERREMAN ...	0	10
Homa Radiado, Pri la, de E. BOIRAC ...	0	3½
Kontinuo, La (E. V. Huntingdon) trad. R. BRICARD	3	0
Kormalsanoj, La, priskribo populara (Burwinkel), trad. D-ro. KUNSCHERT ...	1	1
Kredokaj Scio, de D-ro. P. Grunner, trad. E. RAMO	0	8½
Kurbaj Linioj, pri Unu Speco de, de Prof. A. DOMBROWSKI ...	0	7
Monadologio (Leibniz), trad. E. BOIRAC ...	0	7
Spesmila Monsistemo, La, P. CORRET ...	0	1
Teorio de Evolucio de Kono, NADINDA KOLOVRAT	0	7
Transmorta Vivo (Fechner), trad. P. KADIK ...	0	10

The Student should Read Grammar and Commentary

on Esperanto. For Teachers and Students. Compiled by the late Major-General GEORGE COX, B.A. Third edition, revised, price 2s. 6d.

Ekzercaro, Konkordanco de.

By A. E. WACKRILL. Indispensable to every Esperantist desirous of obtaining a *fundamental* knowledge of his language. Price 1s.

Esenco kaj Estonteco

de la Lingvo Internacia, by UNUEL. Parallel Esperanto and English, translation by A. E. WACKRILL. A masterly and complete analysis of the subject, enabling every student to give reasons for the faith that is in him. Essential to every propagandist. 50 pp. Price 7d.

Konkordanco de Sentencoj

de Salomono (traduko de Zamenhof). Compiled by ŬOAGO. Of especial interest to Bible students and translators. Price 10d.

All above to be had, post free, from the

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION,
133, HIGH HOLBORN, W.C.

★ SKOTA ★ AMBROZIO.

Havu Ĝin!

"Ni atentigas la ŝatantojn de Skota Ambrozio pri la speciala propono de S-roj BUCHANAN, SCOTT & KIO. La Esperantistoj subtenu praktike la komercistojn kiuj reklamas Esperante."

FOLLOW THE ABOVE ADVICE.

All profits from the sale of the Esperanto Blend of Old Scotch Whiskies are devoted to Esperanto propaganda. Special rebate exclusively to British Esperantists.

Adresu la mendon al:

BUCHANAN, SCOTT & CO.,
GARTHLAND STREET, GLASGOW.

FLAGS 3/6 POST FREE.

Made of best green hunting, fast colour, with star on white ground in corner. Well sewn for hard wear. Fitted with rope and toggle.

Size 3ft. x 2ft.

To be obtained from the B.E.A.

SHAKESPEARE EN ESPERANTO

Riceveblaj estas:

	ŝ.	p.
Hamleto (D-ro ZAMENHOF)	2	0
La Ventego (A. MOTTEAU)	2	2
Julio Cezaro (D. H. LAMBERT, B.A.)	1	7
Makbeto (D. H. LAMBERT, B.A.)	2	0
Kiel Plaĉas al Vi (D-ino KELLERMAN)	2	2

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION,
133-6, High Holborn, W.C.

UNIVERSO.

INTERNACIA REVUO POR LA BELO.
Redaktita de

D-ro ALBERT SCHRAMM.

30 paĝoj da Literaturo, lukse ilustritaj, Arto, Vojaĝado, Beletistiko ĉiuspeca.

Abonu ĉe la B.E.A.: Jare 6 ŝilingoj.

Konkordanco al la Krestomatio.

Part I., Participles (Now Ready).

By J. C. O'CONNOR, M.A., AND C. F. HAYES.

Post Free, price 3d.

From F. WATERS, 135, Sellin Court Road, Tooting, S.W.,
J. C. O'CONNOR, 17, St. Stephen's Square, Bayswater, W.

THE ESPERANTO TEACHER.

A Complete and Simple Course for non-grammarians (with Exercises and Key).

By Helen Fryer.

Suitable for Classes or Self-instruction. Exercises based on "Ekzercaro" and "Fundamenta Krestomatio."

Fcap. 8vo., 120 pp.

Third Edition.

Post free, paper cover, 7d. net; cloth, 1s. 1d.

GREAT SHORTHAND REFORM.

Steadily Spreading since 1886.

Years of toil reduced to months. Taught at 60 centres in London. In use for reporting on London Daily Press and in House of Commons, and extensively in all departments of business. First lesson and full particulars post free, SCRIPT SHORTHAND CO., LTD., 61 and 62, Chancery Lane, W.C.

C. A. G. BROWNE,
LA ESPERANTO REKLAM- KAJ ANONC-AGENTO
por ĉiu gazeto en ĉiu lando. Aferoj grandaj kaj malgrandaj.

Sola Adreso: LONDON, W.C.
20, WELLINGTON STREET, STRAND.

Internacia Scienca Revuo.Oficiala Monata Organo
DE LA**INTERNACIA SCIENCA ASOCIO ESPERANTISTA.**

JARA ABONO: Sm. 2.7s.

Eldonejo, H. F. ADOLF-THALWITZAR.

KOTZSCHENBRODA-DRESDEN, GERM.

D-RO JEKYLL KAJ S-RO HYDE.

DE ROBERT LOUIS STEVENSON.

Tradukita de W. M. MORRISON kaj W. MANN.

Price 1s. 12d., post free.

Ĉiu Esperantisto devus legi ĉi tiun faman kaj misteroplenan rakonton.

English students will find it a useful exercise to compare this translation with the original, in Stevenson's masterly but difficult style.

Alilandaj Gazetoj.

Per arango, kiun ni starigis kun la respektivaj administracioj, ni havas ĉiam en provizejo ekzemplerojn de alilandaj gazetoj. Ili ni povas vendi unuope je la sekvantaj prezoj afrankite:—

<i>Amerika Esperantisto</i>	6p.
<i>Ondo de Esperanto (Rusa)</i>	4p.
<i>Internacia Scienca Revuo</i>	7p.
<i>Germana Esperantisto</i>	4p.
<i>Oficiala Gazeto</i>	6p.
<i>Danubo (Rumana k. Bulgara)</i>	4p.
<i>Norvega Esperantisto</i>	3p.
<i>Hispana Gazeto</i>	3p.
<i>Lingvo Internacia</i>	6p.
<i>Esperanto (U.E.A.)</i>	3p.
<i>La Revuo</i>	7p.

Ni ne povas garantii liveri kian ajn apartan numeron, sed ĉiuj portas la nunjaran daton.

Tiamaniere, ni prezentas al nia legantaro bonan okazon por facile provi kelkajn el la plej konataj Esperantaj gazetoj. Nia espero estas, ke konstanta abonado sekvos nepre la provon. Jarabonojn por tiuj gazetoj ni plezure akceptas por transdono al la administracioj.—BRITA ESPERANTISTA ASOCIO.

DO YOU WISH TO LEARN ESPERANTO ?

The following will help you:

The Esperanto Teacher.

A complete and simple course for non-grammarians (with Exercises and Key). By HELEN FRYER. Fcap. 8vo, 120 pp., paper cover, 7d. net; cloth, 1s. 1d.

Esperanto for the English.

By A. FRANKS and G. W. BULLEN. Clear and precise explanations. Deals specially with Commercial Correspondence. Extensive Vocabulary. Paper, 7d.; limp cloth, 10d.; cloth, 1s. 1d.

The Pictorial Esperanto Course.

An easy Conversational Method for Young and Old. Adapted and amplified from the French of Th. Cart by W. MANN. Simple, entertaining, practical. 134 pp., 1s. 1d.

The Esperanto Manual.

By MARGARET L. JONES. Specially written for Evening Classes, yet excellent for Home Study. The "Esperantismic" Text-book. Limp cloth, 1s. 8d.; cloth boards, 2s. 3d.

All above to be had, post free, from the

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, 133, HIGH HOLBORN, W.C.

"LA REVUO."**INTERNACIA MONATA LITERATURA GAZETO.**

Kun konstanta kunlaborado de D-ro ZAMENHOF.

Abonu ĉe B.E.A., 133-6, High Holborn, W.C.

Jaro, 6 ŝilingoj; ĉiu numero, 6 pencoj.

BELGA ESPERANTISTO.

(Monata Revuo).

Oficiala Organo de Belga Ligo Esperantista.

ELDONANTO:

FR. SCHOOF, 49, Kleine Beerstraat, Antwerpen, Belgujo.

LA ŜLOSILO ĈEFEĈA.

La plej efika propagandilo, ĵami havebla en la jenaj 17 lingvoj:—

Angla, bohema, dan-norvega, finna, franca, hispana, holanda, hungara, germana, itala, kataluna, kina, pola, portugala, rumano, rusa, sveda.

Propagandistoj! rimarku la novan adreson:—

INTERNACIA PROPAGANDEJO ESPERANTISTA.

135, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

Pensiono por Gesinjoroj.

Hejmaj komfortaĵoj. Bano. Moderaĵ prezoj.
Oni korespondas Esperante, anglo kaj france.

S-ino O'CONNOR, Esperanto House, 17, St. Stephen's Square, Bayswater, London.

Cekbanko Esperantista,

MERTON ABBEY, LONDON, S.W.

estas la sola banko en la mondo, kies kontuloj, detruinte la barojn de la diversmoneco, povas internacie pagi kaj intersanĝi monon

SEN KURZA PERDO

kaj

SEN TRANSSEDA KOSTO,

kiom ajn malproksime estas la lando kaj kiom ajn granda aŭ malgranda la sumo.

Esperantistaj kontuloj nun ekzistas en pli ol 25 ŝtatoj tra la tuta mondo, inter ili la ĉefaj eldonistoj kaj vendistoj de Esperantaĵoj.

Petu la Regularon.**Lingvo Internacia.**

CENTRA ORGANO DE LA ESPERANTISTOJ.

Eliranta inter la 15 kaj la 20 de ĉiu monato.

FONDITA EN 1895.

La Plej Enhavoriĉa! La Plej Malkara!**48**

PAĜOJ da dense presita teksto en plej korekta kaj plej klasika stilo.

5

FR. (2 SM.) Abon-prezo por UNU JARO.

Presa Esperantista Societo, 33, rue Lacépède, Paris.

The BRITISH ESPERANTIST.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

VOL^o VII. N-RO 77.

MAJO, 1911.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO. — *En Granda Britujo*, afrankite: por unu jaro, 3 ŝilingoj; unu numero, 3 pencoj.

Eksterlande, afrankite: por unu jaro, \$0.75, fr. 4, M. 3; laŭ internacia mono, Sm. 1.50.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiu monato, kaj devas esti pagataj per poŝtmandato aŭ Ĉekbanka transpagilo. Sin turni al la Sekretario, 133-136, High Holborn, London, W.C.



REDAKCIO. — Manuskriptojn, k.t.p., oni volu sendi al la Redaktora Komitato, 133-136, High Holborn, London, W.C. Tradukantoj antaŭ ol sendi siajn verkojn volu ĉiam certigi, se necese, ĉu la aŭtoro aŭ la originalaj eldonintoj permesas la represigon.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne povas resendi artikolojn neakceptitajn.



ANONCOJ. — Pri anoncoj, sin turni al la Direkcio, THE BRITISH ESPERANTIST, 133-136, High Holborn, London, W.C.

ENHAVO.

Paĝo.

To Southport!	...	81
Mortpafita kiel Ŝtelisto (Eugène Sue).	FRANK	82
ZOCHER	...	84
Kiamaniere Rubenstein Ludis la Fortepianon.	ARCHIBALD SHARP	85
Ni Vivu Esperanton!	W. MANN	87
Pafmortigi domrabiston—ĉu leĝpermesate estas?	LE LYS	88
Mia Reveno.	L. E. MEIER	89
La Kantlingvo de la Mondo.	E. L. YOUNG	90
El Antverpeno.	JAN	91
Kiel daŭre interesigi la Varbitojn?	...	92
7a Internacia Kongreso. Literaturaj Konkursoj	...	92
Esperanto in French Schools	...	93
Esperanto and the French Parliament	...	93
A Week in Paris	...	94
Libraro kaj Gazetaro	...	96
Esperanto Progress Abroad	...	97
The Fourth British Esperanto Congress	...	97
Brita Kroniko	...	99
La Norda Karavano	...	100
B.E.A. Council Meeting, Examinations, New Members, F.K.I., etc.	...	100

To Southport!

Samideanoj!

At Whitsuntide Esperantists from all parts of the United Kingdom will assemble at Southport to celebrate in fellowship the Fourth British Esperanto Congress. The three previous festivals, at Edinburgh, Leeds, and Cheltenham, have all of them been signal successes. The particulars given on another page show that the organisers are determined that the present one shall be in this respect in no wise behind its predecessors.

The local workers have diligently done their part. Intercourse, propaganda, entertainment, and business have all been well provided for, and public authority is to voice its welcome and approval in the form of a reception by the Mayor. It now remains but for you, British Esperantists, to respond in your hundreds by doing your part. To every samideano throughout the land, north, south, east, and west, goes a warm invitation to come to Southport and join the National Esperanto Festival. That the response will be a most hearty one we have no doubt.

Whoever you are, adept or tyro, make a point, if it is in any way possible, of being present. If you are an old Esperantist, your enthusiasm—and what old Esperantist could fail to be enthusiastic!—is needed to kindle a like enthusiasm in the hearts of your younger brothers and sisters in the movement, your skilful speech needed to show to the sceptic that Esperanto can be used. The Congress needs your experience, your counsel, your glad tidings of successful effort on behalf of the cause. If you are a beginner, for you the Congress is an opportunity, a way of practical initiation into the great world of international interests. In Southport you will be able to put to the test what you have learnt of the language during the winter. In Southport, listening to the fluent talk of more practised Esperantists, you will yourself wish to emulate their prowess, and under the potent stimulus of the general enthusiasm will suddenly find that you, who began to study Esperanto maybe but a few months back, are already in some wonderful way gaily chatting it with readiness and ease.

After such a preparation, attendance at the Antwerp Congress will be well within the bounds of possibility, and away from England, in the midst of samideanoj from all quarters of the globe, with Esperanto living on the lips of men and women of every tongue and nationality, you will become aware that by this new language, which you have just learnt, has been wrought the miracle of a modern Pentecost, that in Esperanto the world has at last a means of turning international brotherhood, hitherto but a lofty aspiration, into very fact and deed!

Ĝis la revido, do, en Southport!

LA REDAKCIO.

Mortpafita kiel Ŝtelisto.

El "*La Misteroj de l' Popolo*," de EUGÈNE SUE.

Kiam S-ro. Lebrun kaj lia filo altiritaj per la bruo kaj tumulto, pli kaj pli grandiganta, kuris al la pordo, la strato estis jam obstrukcita de la popolamaso.

La fenestroj malfermiĝis, kaj vidiĝis multe da scivolemuloj.

Subite, ruĝaj rebriloj lumigis la fasadojn de la domoj.

Popolamaso, pli kaj pli multiĝanta akompanis ĉi tiujn funebrajn lumaĵojn.

Pli kaj pli laŭtiĝis la krioj.

Oni kelkfoje klare aŭdis "Armuj vin. Venĝu."

Virinoj, altirataj al la fenestroj, per ĉi tiuj bruegoj reĵetis sin malantaŭen, kvazaŭ forkurante de ia timiganta sonĝo...

La komercisto kaj lia filo, kun premita koro, kun ŝvito sur la frunto, antaŭsentante ian teruran vidaĵon, staris antaŭ la pordo. Fine funebra procesio aperis antaŭ iliaj okuloj. Sennombra amaso da homoj, unuj vestitaj per laboristaj kiteloj, aliaj per surtutoj, kaj kelkaj per uniformoj de nacia gardistaro, svingante pafilojn, glavojn, tranĉilojn, aŭ bastonojn, antaŭiris ian funebran ĉaron, malrapide trenatan de ĉevalo, kaj ĉirkaŭatan de viroj portantaj torĉojn.

Ĉi tiu ĉaro entenis amason da kadavroj.

Viro je fortega talio, kun kapo kovrita per ruĝa ĉapo, nuda ĝis la ventro, la brusto ŝirita per glavvundo, staris sur la antaŭparto de la veturilo svingante lumigitan torĉon.

Li ŝajnis esti la genio de la venĝo kaj ribelo.

Je ĉiu movo de sia torĉo, li eklumigis per ruĝaj lumbriloj, ĉi tie la blankharan kapon de maljunulo, makulita de sango, tie malvivan virinon kun brakoj balanciĝe pendantaj.

La vizaĝon palan kaj sangokovritan duonvualis ŝiaj longaj deligitaj haroj. De tempo al tempo, la viro kun la ruĝa ĉapo ekskuis sian torĉon, kaj per tondra voĉo kriis, "Oni mortigas niajn fratojn! Venĝon! al la barikadoj! Armuj vin!"

Miloj kaj miloj da voĉoj tremantaj pro indigno kaj kolero respondis, "Venĝon! al la barikadoj!"

Kaj miloj da manoj, kelkaj armitaj, kelkaj nearmitaj, altleviĝis kontraŭ la ĉielo malhela kaj nubkovrita, kvazaŭ por alvoki ĝin kiel atestanton de ĉi tiuj ĵuroj venĝaj.

Ŝajnis al la komercisto kaj lia filo kvazaŭ ia sanga sonĝo.

Ilia unua sento estis tiel dolora, ke ili ne povis trovi vortojn.

Iliaj okuloj pleniĝis je larmoj, sciigante pri la buĉado de tiom da senarmaj personoj. Apenaŭ la funebra ĉaro malaperis, S-ro. Lebrun alprenis unu el la ferbariloj de sia butikfenestro

svingis ĝin super sia kapo, kaj alparolante la popolamason, li ekkriis:

"Amikoj, la reĝeco komencas la batalon, buĉante niajn fratojn! ilia sango refalu sur ĉi tiun malbenitan reĝecon!"

"Ĉi tiu sango sufoku ĝin eterne!..."

"Neniom da reĝoj! plu neniom da mortigantoj de l' popolo!..."

"Al la barikadoj! Vivu la respubliko!..."

Kaj la komercisto kun sia filo forŝiris la unuajn pavimŝtonojn.

Ĉi tiuj vortoj, ĉi tiu ekzemplo fariĝis kvazaŭ elektra, kaj krioj milfoje ripetataj respondis, Armuj vin! Malvivu la reĝoj! Malvivu la mortigantoj de l' popolo! Vivu la respubliko!...

Post momenta pripenso, la popolanoj eniris la najbarajn domojn, ĉie petante armilojn aŭ levilojn por depavimi la straton.

Kiam la unua ŝtonvico estis forprenita, tiuj, kiuj posedis nek ferbarilojn nek levilojn, forŝiris la ŝtonojn per siaj manoj kaj ungoj.

S-ro. Lebrun kaj lia filo laboris fervore por konstrui barikadon je kelkaj paŝoj de sia pordo, kiam alvenis la ĉarpentisto Georgo Ducken kun dudeko da siaj amikoj, kiuj same kiel la komercisto apartenis al ia sekreta politika asocio.

Inter la nove alvenintaj batalantoj troviĝis la du veturigistoj, kiuj frumatene alportis al la butikoj pafilojn kaj aliajn armilojn.

Unu el ili estis fama verkisto kaj alia estis eminenta scienculo.

Subite aŭdiĝis la krio "Haltigu la rabiston." Viro forkuranta estis haltigata de kvin aŭ ses laboristoj vestitaj per blankaj kiteloj kaj armitaj per pafiloj.

Inter ili rimarkiĝis ĉifonisto kun longa griza barbo, ankoraŭ vigla kaj fortika. Kvankam li havis pafilon sub la brako, li ankoraŭ portis sian ĉifonujon sur la dorso. Per forta mano li retenis la forkuranton, dum virino senspira alkuris, kriante, "Haltigu la ŝteliston."

Ĉu ĉi tiu fripono ŝtelis al vi, patrineto? demandis la ĉifonisto.

"Jes, mia bravulo," respondis ŝi. Mi staris antaŭ mia pordo, kiam ĉi tiu viro alvenis al mi kaj diris,

"La popolo ribelas, ni bezonas armilojn."

"S-ro, mi ne havas armilojn," mi respondis.

Tiam li flankenpuŝis min, enirante mian butikon. — Bone, se vi ne havas armilojn, mi volas monon por aĉeti ilin.

Dirante tion, li malfermis mian monkeston, kaj elprenis tridek du frankojn kaj oran poŝhorloĝon. Mi provis haltigi lin, li tiris el sia poŝo ponardon, feliĉe per mia mano mi preterdirektis la frapon.

La kulpigito estis viro dece vestita, sed de malnobla aspekto. Lia vizaĝo vidigis neforviŝeblajn signojn de diboĉo.

— Ne estas vera, mi ne ŝtelis, ekkriis li per raŭka voĉo — Lasu min !... Kaj krom tio, ĉu ĝi koncernas vin ?

Ho iomete, tio koncernas nin, respondis la ĉifonisto ;... Je la nomo de l' popolo vi ŝtelas, je la nomo de l' popolo vi ponardfrapas la kompatindan virinon...

— Momenton... Ni klarigu...

— Jen jam la poŝhorloĝo, diris unu laboristo post serĉado en la poŝo de l' kulpigito.

— Ĉu vi rekonas ĝin, Sinjorino ?

— Ho jes, S-ro., ĝi estas malnova kaj tre dika.

— Ĝuste priskribita, diris la laboristo, jen reprenu ĝin. Kaj en la veŝtpoŝo alia sercanto trovis ses monerojn po kvin frankoj kaj unu po du frankoj.

— Miaj tridek du frankoj ! ekkriis la komercistino. Mil dankojn, bonaj sinjoroj, mil dankojn !

— Ho, nun, inter ni, mia malbonulo, rediris la ĉifonisto. Vi ŝtelas kaj volas mortigi je la nomo de l' popolo. Vi !

— Ho ! ni konsideru, amikoj, ĉu jes aŭ ne ni estas en revolucio ? ridaĉante demandis la ŝtelisto. Do, ni enrompu la butikojn, ni krevu la monkestojn.

— Ho, estas tio, kion vi nomas la revolucio ? diris la ĉifonisto. — Enrompi la butikojn, krevigi la monkestojn...

Do vi kredas, ke la popolo ribelas por ŝteli ? Vi rabisto !

— Kial do vi ribelas, sentaŭguloj ? Ĉu eble pro honoro, maltime respondis la ŝtelisto.

Dume, grupo de laboristoj interkonsultis, kaj unu el ili alproksimiĝis, kaj flustre diris ion al la ĉifonisto, kiu respondis, Jes... certe... mi konsentas... Ekzemplo nepre estas bezonata. Tamen alsendu al mi Flameŝon, por ke li helpu min gardi ĉi tiun forgliteman klienton. Flameŝo estis speco de pariza stratknabeto, pala, malgranda, malforta, difektita per la mizero, tiu infano kun vizaĝo hardita kaj inteligenta estis dek-ses jara, kvankam li ne ŝajnis pli ol dekdujara. Li portis ŝiritan tro grandan pantalonon, lignajn ŝuojn, bluetan eluzitan kitelon, kaj estis armita per pafileto.

Li alkuris petolante :

— Flameŝo, ĉu via pafileto estas ŝargita ? demandis la ĉifonisto. Jes, patro Bribrio, du kuglojn, tri najlojn, kaj osteton. Mi enmetis mian tutan sanktan havaĵon.

— Tute suficas por regali Sinjoron, se li moviĝos. Atentu, Flameŝo ; la fingron sur la ĉano kaj la pafiltubon en la veŝton de Sinjoro...

— Oni komprenas, patro Bribrio.

Kaj Flameŝo delikate enmetis la tubon de sia pafileto inter la ĉemizo kaj haŭto de l' ŝtelisto.

Ĉi tiu volis protesti, Flameŝo diris :

— Ne petolu... ne petolu... vi elirigus azoron.

— Flameŝo parolas pri la ŝargo de sia pafileto, tradukante klarigis patro Bribrio.

— Tamen, kion do vi intencas fari al mi ?

Blaguloj ! ekkriis la ŝtelisto ne plu moviĝante, ĉu vi baldaŭ ĉesigos ĉi tiun malbonan ŝercon ? — Unu minuton, Fripono, respondis la ĉifonisto, mi parolu iomete.

— Vi demandis al mi, pro kio ni ribelas... Mi diras al vi, mi... Tio ne estas por enrompi la butikojn kaj krevi la monkestojn... Mi dankas vin ! La butiko estas al la komercisto, kaj mia ĉifonujo estas al mi. Ĉiu negocas laŭ sia plaĉo.

Ni ribelas, ĉar al ni naŭzas vidi maljunulojn kiel mi, morti de malsato ĉe la stratangulo, kiel forpelitaj hundoj, kiam ili tro-maljuniĝas, kaj mankas al ili la fortoj por gajni nutraĵon.

Ni ribelas, ĉar al ni naŭzas vidi milojn da hometoj kiel Flameŝo, infanoj de l' pavimo de Parizo, sen fajro kaj hejmo, sen patro kaj patrino, forlasitaj al la kapricoj de l' diablo kaj elmetitaj fariĝi pli-malpli frue ŝtelistoj kaj mortigistoj, kiel vi.

— Ne ĉagreniĝu pri tio, patro Bribrio... Mi ne bezonas ŝteli ; ĉu mi ne helpas al vi kaj al la aliaj negocistoj ? Mi deŝarĝas viajn ĉifunujojn kaj specigas viajn ĉifonajn trovitaĵojn, kaj nokte mi faras truon en amasegon da ĉifonaĵoj, kaj tie mi dormas tiel bone kiel Philippe.¹

Do ne timu, patro Bribrio, mi ne fariĝos ŝtelisto. Tamen mi ankaŭ ribelas, kaj estas pro tio, ke al mi estas malpermesate kapti la ruĝorajn fiŝojn en la lageto de la Tuileriĝardeno. Kaj kiam ni venkos, mi mortige fiŝkaptados. Ĉiu havas sian ideon. Kial ne ?

— Vivu la reformo ! Malvivu Louis Philippe.¹ Kaj sin turninte al la ŝtelisto, kiu penis forkuri, li diris, — Ne moviĝu, Sinjoro, alie mi ellazos azoron," kaj denove li metis la fingron sur la ĉano de sia pafileto.

— Sed kion do vi intencas fari al mi, demandis la ŝtelisto paliĝante ĉe la vido de tri laboristoj kiuj pretigis siajn pafilojn, dum alia revenis el butiko de spicisto kun nove skribita afiŝo. Terura antaŭsento tremigis la ŝteliston.

Sin defendante li ekkriis — Vi diras, ke mi estas ŝtelisto. Do, konduku min al la poliestro.

— Neeble, respondis Bribrio, la poliestro hodiaŭ edzinigas sian filinon, kaj kompreneble li ebriiĝas. Li ne povas doni al vi aŭdiencon ; aldonis Flameŝo, — li estas ĉe la dentisto, li havas mordildoloron.

— Alkonduku la bumlanton sub la gaslanternon, ordonis iu. — Mi diras al vi, ke mi volas iri al la poliestro, freneze ripetis la mizerulo, sin defendante, kaj kriante — Gardistoj helpu min.

¹ Aludo al Louis Philippe, tiama reĝo de Francujo. — Noto de l' tradukinto.

— Ĉu vi scias legi? demandis unu laboristo, metante la afiŝon sub la okulojn de l' ŝtelisto. Se ne, jen kio estas skribita, "Mortpafita kiel rabisto." — Pafita, murmuris la homo paliĝante kaj duonsvenante. Pardonu min! Helpu min! Policanoj! Gardistoj! — Estas necese, fari ekzemplon, por ke viaj similuloj ne plu malhonoru la revolucion de l' popolo. Genufleksu, fripono, diris al la ŝtelisto iu forĝisto, kiu ankoraŭ portis sian laboran ledan antaŭtukon. — Genuflekson ripetis li, ĵetante lin sur la pavimon. La mizerulo kaŭris teren, tiel malkuraĝa, tiel malvira, ke li apenaŭ povis antaŭetendi siajn manojn, murmurante per voĉo preskaŭ estingita,

— Ho, kompatu min. Ne tion, ne la morton.

— Ho, vi timas, diris la ĉifonisto. Atendu, mi kovros al vi la okulojn... Kaj deligante sian ĉifon-korbegon, patro Bribrio per ĝi preskaŭ tute kovris la kondamniton kaŭrantan sur la pavimo. Ekaŭdiĝis tri pafoj. Popola justeco plenumiĝis. Post kelkaj minutoj, la malvirulo, ligita al la supra parto de la lanternstango balanciĝis laŭ la vento de la nokto, portante la jenan skribaĵon fiksitan al sia vestaĵo, "Mortpafita kiel rabisto."

El franca lingvo tradukis FRANK ZOCHER.



Kiamaniere Rubenstein Ludis la Fortepianon.

El la Usona lingvo Esperantigita kaj deklamita, de ARCHIBALD SHARP.

— Vidu, Georgo, oni diras, ke vi aŭdis Rubenstein ludi la fortepianon, kiam vi estis en Novjorko.

— Jes, tute vere! lastan jaron.

— Nu do, rakontu al ni ĉion pri ĝi.

— Kion? mi! Mi scias nenion pri la muziko. Mi pli bone povus provi priskribi al vi la kreon de la mondo.

— Nenian falsan timon. Antaŭen!

— Nu! Sinjoro! Li havis la plej grandan, plej aĉan, plej multangulan pianegon, sur kiun mi iam ĵetis la okulojn, iom similan al eluzita bilarda tablo sur tri kruroj. La kovrilo estis levita — tre bona aranĝo — ĉar se ne tiel estus, li estus elŝirinta la tutajn internaĵojn, kaj disĵetinta ilin al la kvar ventoj de l' ĉielo.

— Ludis bone? Ĉu ne?

— M-jes, vi vetu! Sed ne interrompu.

Kiam li eksidiĝis, ŝajnis, ke li ne atentis pri la ludado, ŝajnis, ke li preferus esti ne veninta. Li tidl-idl-idlis iomete sur la soprano — kaj tudl-udl-udlis iom sur la basparto — nur serĉante kaj boksante ĝiajn makzelojn pro tio, ke ĝi staras en lia vojo. Kaj mi diris al homo, kiu sidis apud mi, "Kia speco de ludaĉo estas tiu?" Kaj li diris "ŜŜ—." Tuj, liaj manoj komencis ĉasi

unu alian sur la klavaro supren kaj malsupren, kiel aro de ratoj kureganta tra tegmentetaĝo, tre rapidege. Tamen, partoj el ĝi estis dolĉaj, kaj memorigis al mi sciuron el sukero, kiu turnis la radon de kaĝo el sukerkando.

Kaj mi diris al mia najbaro:—"Li sin paradas. Li sin elmontras. Li pensas, ke li ludas perfekte, sed li ne posedas eĉ la plej malgrandan ideon, nenian projekton de nenio. Nu, se li nur ekludus al mi arion de ia speco aŭ alia, mi estus—." Sed li diris "ŜŜŜ—," tre malpacience.

Mi estis ekleviĝonta por hejmeniri, tedita de tiu malsaĝeco, kiam mi ekaŭdis birdeton, kiu vekiĝas tre malproksime en la arbaro, kaj vokas dormeme al sia kunulino, kaj mi suprenrigardis kaj vidis, ke Rubĉjo komencas interesiĝi pri sia ludado, kaj — do, mi re-sidiĝis. Estis la ektagiĝo. Lumiĝis delikate en la oriento, la venteto blovetis dolĉa kaj freŝa, kelkaj birdoj vekiĝis en la pomarbaro kaj aliaj en la arboj apud la domo, kaj ĉiuj ekkantis kune. Homoj komencis sin movi, kaj la servantino malfermis la fenestrojn. Dume, la suno leviĝis super la montetoj, iom poste ĝi brilis sur la rozarbetojn, kaj tuj poste estis plena tago. La suno efektive brilegis. La birdoj kantis kvazaŭ ili krevigus siajn gorĝetojn. La tuta foliaro dancis kaj briletis kovrita per diamantoj el roso, kaj la tuta vasta mondo estis ĝoja kaj feliĉa, kiel reĝo. Ŝajnis al mi, kvazaŭ troviĝas bona matenmanĝo en ĉiu domo en la lando kaj nenie unu sola malsana infano aŭ kripla hundo. Kaj mi diris al mia najbaro—"Tio ja estas muziko, tio estas." Sed li malafable rigardis min, kvazaŭ li vetu tranĉi al mi la gorĝon.

Tuj, la vento ŝangiĝis, kaj speco de griza nebulo ekleviĝis el la tero. Mi tuj malĝojiĝis. Densaj nuboj kovris la sunon. Mallumiĝis. La vento murmuris kaj ĝemis, kiel perdita infano pro sia mortinta patrino, — kaj mi estus povinta stariĝi tie kaj tiam, kaj prediki pli edifan predikon ol iu, kiun mi iam aŭdis. Restis nenio en la mondo por vivindigi la vivon, ne unu sola aĵo, kaj tamen mi tute ne deziris, ke la muziko ĉesu. Estis pli feliĉe esti mizera, ol esti feliĉa ne estante mizera. Mi ne povis ĝin kompreni. Mi klinis la kapon, eltiris mian nadtukon, kaj bone trablovis la nazon, por ke mi ne ploru. Mi ne volis, ke oni vidu min ploraĉanta. Iel, miaj okuloj ne estas fortaj. Cetere, estas nenies afero, kion mi faras kun mia nazo. Estas la mia, ne ilia. Sed kelkaj malafable rigardis min, koloregaj kiel bovoj.

Tiam, tre subite, la maljuna Rubĉjo ŝanĝis sian arion. Li saltis kaj dancis, li kuris kaj prancis, li galopis kaj atakegis kiel granda procesio ĉe ĉevalcirko. Ŝajnis al mi, kvazaŭ la tuta gaslumilaro ekbruliĝis en la sama momento;

la tuta ĉambrego tiel heliĝis, ke mi levis la kapon, preta rigardi ĉiun homon en la vizaĝon, timante nenion. Estis ĉevalcirko, kaj blovorkestro, kaj granda balo, ĉiuj okazantaj samtempe. Li frapis la klavojn kiel milo da marteloj, li tute ne lasis ilin ripozi, nek tage nek nokte, li ekscitis kaj vibrigis ĉiun vivantan artikon en mia korpo, kaj ĉar mi ne povis min reteni pli longe, mi eksaltis sur mian seĝon kaj kriegis "Bonege, Rubĉjo, ja bonege!"

Ĉiu aĉa viro, virino kaj infano en la ĉambro staris en sia sidloko kaj kriis "Elĵetu lin! elĵetu lin!! elĵetu lin!!!"

"Ĵetu la grizan, verdan, flavaĉan, blankan katon de via maljuna praavino en la mezon de la venonta semajno," mi respondis. Tuŝu min, se vi kuraĝas, mi pagis mian monon, kaj vi nur ekalproksimiĝu al mi." Ĉe tio, kelkaj policianoj kuris al mi, kaj mi devis retranskribi:—sed mi ja volonte estus batalinta kun ĉiu, kiu riskus meti manojn sur min, ĉar mi devis aŭ elaŭskulti Rubĉjon, aŭ—morti.

Denove li ŝanĝis la arion. Li ludis mole, mallaŭte kaj solene. Mi aŭdis la sonorilojn de la preĝejo el trans la monteto. La kandeloj de ĉielo ekbruliĝis unu post la alia: mi vidis la leviĝon de la steloj. La granda orgeno de l' eterneco ludis de fino ĝis fino de la mondo, kaj la anĝeloj iris al Diservo. Tiam la muziko ŝanĝiĝis en akvon, plenan je sento, kiun oni ne povis pripensi; kaj komencis murmureti klare kaj dolĉe, simile al larmoj de ĝojo, kiuj falas en lagon de gloro. Estis eĉ pli dolĉe, ol tio. Estis tiel dolĉe, kiel dolĉamantino, sukerita per mielo miksa kun sakarino kaj pulvoro de ĉokolado. Estis tro dolĉe! La aŭdantaro apendegis. Rubĉjo responde duon-salutis, kvazaŭ li volas diri, "Multan dankon, sed mi preferus, ke vi ne interrompu."

Li haltis dum du—tri minutoj, por retrovi spiron. Tuj poste li plene freneziĝis. Li kurigis la manojn tra la haroj, li suprentiris la manikojn, li apartigis iomete pli la baskojn de sia vesto, li sin klinis antaŭen, kaj, sinjoroj, li vere atakegis tiun kompatindan pianon. Li ekfrapis ŝin en la vizaĝon, li boksis ŝiajn makzelojn, li ŝin pinĉis en la oreloj, li gratis ŝiajn vangojn, ĝis ŝi efektive kriegis. Li faligis ŝin teren, kaj li piedbatis ŝin kruele. Ŝi tondris kiel bovo, ŝi bojis kiel hundo, ŝi blekis kiel ŝafido, ŝi gruntis kiel porko. Kaj eĉ tiam, li ne volis liberigi tiun suferantan pianon.

Li komencis militiron, marŝante tra la malalta parto de la baso ĝis li atingis la profundaĵojn de la tero, kaj oni aŭdis tondron post tondro, flugantan tra la kavernoj kaj abismoj de l' infero. Poste, li vulpecasis la dekstran manon per la maldekstra, kurante tra la soprano ĝis fine li atingis la nubojn, kie la tonoj estis pli delikataj ol la pintoj de kudriloj,

kaj vi povis aŭdi nenion, krom iliaj ombroj. Kaj eĉ tiam li ne volis forlasi tiun bedaŭrindan pianon.

Li dance transigis unuan sinjoron, li transigis unuan sinjorinon, li valsis dekstren kaj maldekstren, tien kaj ĉi tien, foren kaj reen, ĉiuj reiru al propraj lokoj, supren kaj suben, senfina moviĝado, li ĉion duobligis kaj tordis kaj turnis, kaj plektis, en dek mil duoblajn bantojn. Per Jehosofat, estis misteromiksaĵo. Kaj eĉ tiam, li ne volis forlasi tiun mizeran pianon.

Li antaŭenmarŝigis sian dekstran flankon, li alkondukis la maldekstran flankon, li ordonis antaŭeniri la centran divizion, li venigis siajn rezervaĵojn. Li pafigis liniopon, rotope, li pafigis regimentopon, brigadopon. Kaj eĉ tiam li ne volis liberlasi tiun turmentegatan pianon.

Li malkovris sian artilerion, jen bombardiloj jen dekfuntaj kanonoj, grandaj kanonegoj, etaj kanonetoj, maŝinkanonoj, sferaj kuglegoj, bomboj, ŝrapneloj, dumdumkugletoj, pompombetoj, ĉiu aparta baterio kaj pafilo bruego-krakegis samtempe. La domego skuiĝis, la lumeroj danciĝis, la muroj rompiĝis, la planko leviĝis, la plafono enfalis, la ĉielo krevis, la tero ondiĝis—Rudl-udl-udl-udl, radl-adl-adl-adl, ritl-itl-itl-itl, prrlang, prrlang, prrlang, bang!!! Kun tiu tiea "bang," li levis sian tutan korpon en la aeron kaj li falis teren, per la genuoj, la dek fingroj, la dek piedfingroj, la kubutoj kaj la nazo, frapante ĉiun apartan individuan klavon en tiu agonianta piano en la sama momento. Ĝi eksplodis kaj disflugis en okdeksepmildektricentnaŭdeknaŭ duonkvaron-okonkroĉnotojn,—kaj mi... konsciis... nenion plu.



Ni Vivu Esperanton!

La problemo elmetita de S-ro Horsley en la letero presita alipaĝe, nome, kiel plej efike zorgi pri la varbitoj, havas ja grandan intereson por ĉiuj kondukantoj de grupoj, kaj estas unu, kiu jam de longe okupadis la atenton de ĉiu fervora samideano. Ĉar de la maniero, laŭ kiu oni entreprenas ĝian solvon, dependas ja la sukceso aŭ malsukceso de grupo, la loka progreso aŭ malprogreso de nia afero.

Sendube unu el la ĉefaj elementoj de sukcesa solvo de tiu problemo estas "interesiga instruado," kaj tre granda helpo por interesiga instruado estas la metodo Gouin, bazita sur la psikologiaj principoj, laŭ kiuj oni lernas sian gepatran lingvon. Por tiuj, kiuj dezirus praktiki aŭ pli detale scii tiun metodon, ekzistas krom la aludita verko de S-ro Maréchal, jam pli ol unu libro en Esperanto. Eble la plej bona (pro tio, ke ĝi tuŝas ankaŭ aferojn de la Esperantista vivo, kaj plej sisteme enkondukas

la diversajn gramatikajn punktojn) estas *La Ĉiutaga Vivo* (1s. 2p. afr.) de Finet-Swagers. Bona estas ankaŭ la *Kurso Tutmonda de Esperanto* (9p. afr.) de E. Gasse kaj *Esperanto in Fifty Lessons* de Edmond Privat. Angle parolantoj ankaŭ trovos utilajn konsilojn en la libreto *How to Attain Fluency in Esperanto* (1½p. afr.). Oni devas tamen memori, ke ne ĉiu instruisto havas la temperamenton, kiu ebligas plej efikan aplikadon de la Gouin'a metodo; kaj oni ordinare bezonas iom da ekzerciĝado por lertiĝi en ĝia instruado. Oni plue devas atenti, ke la simpla strukturo kaj gramatiko de Esperanto, tiel multe pli klaraj kaj koncizaj, ol ĉe la naturaj lingvoj, ebligas kaj pravigas laŭan plisimpligon kaj malplimultigon de la lécionoj, kiuj ĉe la originala Gouin'a metodo estis multe tro longaj kaj plenaj por la praktikaj bezonoj de niaj Esperantaj kursoj.

Sed bonega kvankam estas la metodo Gouin, kaj gravega la neceseco de "interesiga instruado," oni tamen nek de unu nek de la alia tro esperu! Por certigi al Esperanta grupo aŭ societo daŭre viglan kaj fervoran ekzistadon, oni devas planti ĝiajn radikojn en tero pli profunda. Por ke Esperanta grupo fortike kresku, por ke ĝi konservu kaj pli-grandigu la entuziasmon de siaj unuaj tagoj, ĝi devas ĉerpi siajn fortojn el la internacia vivo mem. Alivorte, ĝian ĉiun faron kaj laboron kaj manifestacion devas inspiri intensa konscio kaj sento de la fakto, ke Esperanto—laŭ la trafa frazo de Privat—estas "vivanta lingvo de vivanta popolo."

Tradukita en la lingvon de l' ĉiutagaj aferoj tio signifas, ke Esperantista grupo ne povas vere vivi kaj kreski, se ĝiaj membroj ne partoprenas aktive, ĉiu laŭ sia propra kapablo aŭ prefero, en la komuna Esperantista vivo internacia. Kiel ĉiu nacia popolo havas sian nacian vivon, sian historion, siajn tradiciojn, sian literaturon, siajn interrilatojn, siajn naciajn idealojn kaj taskojn, siajn problemojn, siajn malfacilaĵojn, siajn malagrabraĵojn kaj feliĉojn, tiel same estas, sed pli noble kaj vaste, ĉe la popolo Esperantista. Ankaŭ ĝi sian historion havas, siajn tradiciojn, siajn instituciojn, siajn taskojn, siajn problemojn, siajn ĝojojn kaj malĝojojn, siajn revojn, sian novan senton, sian belan esperon pri fratiĝonta homaro... Jen la riĉa heredaĵo, al kiu estas vokata ĉiu samideano.

Kiu eĉ por momento antaŭsentis en sia brusto la varman pulsegon de tiu pli vasta vivo internacia, kiu eĉ por momento ekvidis spirite la plenumiĝon de tiu altega ideo, por tiu la vivo neniam plu povas iri laŭ la iama malnova modo. Li konscias jam la estiĝon de vivo pli bela, ekspiras jam aeron pli freŝan, pli sanigan,

eksopiras jam al pli vastaj horizontoj de pensado kaj agado, sentas sin pioniro de nova epoko.

Ĉiu, kiu efektive partoprenis en iu el niaj kongresoj, bone konas, kian potencon senton de viva entuziasmo kaj ĝoja kunlaborado por bela celó oni havas ĉe tiuj internaciaj festoj. Oni scias, kun kia fervoro oni revenas al la grupaj kunvenoj, al la ordinaraĵoj ĉiutagaj laboroj. Ĉiu faro kaj tasko, eĉ la plej malgranda, de la grupa vivado, havas novan kaj pli vastan signifon, ĉiu peno ŝajnas ĉerpi novan forton el tiu granda komuna vivo, kiun ni ĵus spertis, kaj kies potencaj tonoj ankoraŭ vibras en niaj koroj.

Vidate en sia rilato kun tiu pli vasta agado, nia grupo jam ne plu ŝajnas ia malgranda kaj malfortika rondeto izolita, sed fariĝas grava elemento en organismo tutmonda. Ĝiaj membroj jam ne plu estas sinjorinoj kaj sinjoroj tiaj kaj tiaj en provinca urbeto, sed kamaradoj kunlaborantaj en la vicoj de vasta paca armeo, kies trankvila paŝado, neŝancelebla, jam skuas la mondon... Jen la vera tasko de la kondukantoj de niaj grupoj: konsciigi al la grupanoj ilian samideanecon, sentigi al siaj varbitoj kaj lernantoj, ke ili estas kamaradoj kaj kunhelpantoj kun frataro tutmonda, pioniroj en tiu nova lando senlima, Esperantujo!

Kaj kiel plenumi praktike tiun belan taskon? Ja ne mankas materialo kaj rimedoj. Ni parolis ĵus pri la naciaj popoloj, ilia historio, tradicioj, problemoj, institucioj, k.t.p. Nu, la Esperantistaro ankaŭ havas sian historion, neniel malpli interesan, ol tiu de kiu ajn nacio. Ĉar la Esperantistaro, kvankam ne sub tio nomo, ekzistas jam de multaj centjaroj, ekzistis kaj ekzistas ĉie, kie noblaj kaj koroj laboris al interfratigo de la popoloj, ekzistas ĉie, kie larganimaj kaj toleremaj homoj batalas kontraŭ la intergenta malamo kaj la maljustaĵoj kaj kalumnioj de l' ŝovinismo. Krom la preskaŭ neelĉerpebla ĝenerala historio de tiu superpopolo internacia, kiu, pligrandiginta tra la centjaroj, nun fine per Esperanto ricevis komunan lingvon kaj interkomunikilon, estas ankaŭ studinda la historio de Esperanto aparte, kaj ĉiu Esperantisto devus almenaŭ esplori kaj pripensi la detalojn, kiujn ni havas en niaj libroj pri la deveno kaj fruaj jaroj de la lingvo, la ĉefajn faktojn de niaj kongresoj, k.t.p.

Ankaŭ ĉe la lingvistika flanko de nia movado abundas interesa laboro. Eble nur rilate malgranda nombro da samideanoj trovos interesa la pure lingvistikan laboron pri historio de mondlingvo aŭ la diversajn teoriojn pri gramatiko kaj vortfarado, k.t.p., sed ĉiu Esperantisto ricevus profiton el zorga esplorado, de lingva kaj stila vidpunkto, de la verkoj de D-ro Zamenhof. Oni eĉ povus diri, ke tio estas nepra devo de ĉiu, kiu deziras koni

fundamente la belan spiriton de la lingvo. Kaj en la kongresaj paroladoj de la majstro oni trovas tre utilan kaj pensigan materialon pri multaj aferoj, kiuj koncernas la Esperantistojn.

Por aliaj, regiono plej esplorinda estos la ĉiam kreskanta literaturo de Esperanto. Tre interesa laboro, ekzemple, estus la komparo de la Esperanta stilo de diversaj nacioj, la kolekto de popolaj fabeloj, aŭ la komparado de la disvolviĝado de diversaj literaturaj formoj, la romano, la novelo, la dramo, k.t.p. La diversaj Esperantaj revuoj, tehnikaj kaj netehnikaj, estus por vigla leganto fonto de pli da vere interesaj temoj ĉiumonate, ol la plej fervora grupo povus tradiskuti en du jaroj. Speciale atentinda en tiu rilato estas la U.E.A. gazeto *Esperanto-jurnalo*, kiu nun, en ĝia pli oportuna formato, fariĝas vera informejo pri la praktika flanko de nia movado, kaj utilas ne nur por la Esperantiano, sed ankaŭ por ĉiu instruisto aŭ rondestro, kiu deziras trovi temojn por interparolado aŭ pripensado en la grupkunvenoj.

Alia fako de nia movado, kiu meritas atenton de la Esperantistoj, estas niaj diversaj oficialaj institucioj. Kiom da samideanoj, ekzemple, povus doni klarajn kaj ĝustajn respondojn al demandoj pri la rolo kaj historio de la Lingva Komitato kaj ĝia Akademio, la Centra Oficejo, la Konstanta Komitato de la Kongresoj, k.t.p.? Kiom da grupanoj havas klaran ideon pri la enhavo kaj praktika valoro de la Deklaracio de Bulonjo, aŭ de la grava antaŭparolo al la Fundamento? Jen tamen aferoj, pri kiuj devus scii ĉiu efektiva Esperantisto.

Kaj se ĉio ĉi tio ne sufiĉas, restas ankoraŭ arego da ĉiusemajnaj aŭ ĉiumonataj gazetoj kaj revuoj en la diversaj naciaj lingvoj, kiuj, kvankam ne speciale esperantistaj en siaj celoj, tamen enhavas konstante artikolojn, kiuj tuŝas kaj interesas la Esperantistaron kiel partoprenantojn kaj praktikantojn de la internacia vivo. Precipe la propagandisto atentus la diversajn okazojn de la internacia vivo, kaj profitos ilin por lerte prezenti Esperanton al siaj samlandanoj. Kaj fine, oni havas la multajn ne-esperantistajn kongresojn internaciajn, el kiuj kelkaj estas tre konsiderindaj el Esperantista vidpunkto. La prospekto de la grava Unua Universala Ras-kongreso, ekzemple, kiu okazas la proksiman Julion en Londono, kaj pri kiu ni publikigis inviton en nia Aprila numero, liveras tutan serion de plej interesaj temoj por diskutado inter Esperantistoj.

Efektive, kiam unufoje oni konscias vere, kian vastan rolon kaj utilon Esperanto havas kaj havos en la mondo, oni jam ne plu spertas malfacilaĵojn, serĉante rimedojn por vigligi la intereson de la grupanoj—pli malfacile ja estas, elekti kaj aranĝi inter la multaj aferoj, kiuj sin

prezentas. Kaj ankoraŭ ni nenion diris pri la ĝojoj de l' Esperanta korespondado, de l' vojaĝoj Esperantaj, de l' kolekto de poŝtkartoj, poŝtmarkoj...! Ĉi tie ni ne povis fari pli, ol ektuŝi demandon tiel grandan, sed espereble ni sukcesis ekmontro, ke Esperanto ne estas ia afero nur de lingvaj lecionoj kaj kursoj, sed kvazaŭ brilanta pordego al bela lando de noblaj kaj vastaj interesoj kaj idealoj, en kiu ĉiu samideano povas kaj devus labori, lando de interesoj kaj idealoj, kiuj nepre plilarĝigas la inteligenton, plivarmigas la simpatian, kaj plialtigas la koron de ĉiu, kiu ĝin eniras. Nur se ni vivos Esperanton, vivados kaj kreskos niaj grupoj!

W. MANN.



Pafmortigi domrabiston— ĉu leĝpermesate estas?

Sonas la dua horo noktomeze. Granda falbruo resonas tra la domo, kaj sekvas sovaĝa kunbojado de du-tri hundoj. La dommastrino, kun kutima edzina senkompato tiaokaze, salteleviĝas, kriante al sia edzo per obeiga voĉo "Georgo—rapidu malsupren; estas enfrakasulo en la salono." Georgo—hometo—netrorapide elglitas el la lito, fuŝe surŝovas unu ŝtofan noktoŝuon—la dua netroviĝas en sublita profundeco—kaj bravŝajnige alpaŝinte al robŝranko, kortremete eltiras longan sespafulon, kia ĵaluzigus eĉ Haŭnsdiĉan anarĥiiston. Tiel armite kaj preta, se bezone, man-ĉe-manigi kun la entrudulaĉo, li elpaŝas tra la ĉambropordo, kies riglilo, tuj alpuŝita malantaŭ li per edzina mano, eningiĝis kun decidita kaj senkompata krakbruo. Ŝtelirante laŭ la ŝtuparplaceto, li malsupreniras kiel eble plej senbrue la ŝtuparojn, kaj haltas en la vestiblo antaŭ la pordo de l' salono. Ne bezone estas turni la anson de l' pordo por eniri la salonon. La pordo jam staras duonmalfermita, kaj jen, reliefigate kontraŭ la lumbanita fenestro, la Herkulesa formo de homo, kiu, rompileto en la mano, atakas en profesia maniero la tirkestojn de trezorhava komodo. Ĉu alpafi—aŭ ne alpafi? Ĉu alpumpi unkon da plumbo en la dorson de l' fripono, ne avertinte lin, aŭ avertinte lin, riski mem pli-peziĝi je kelke da lodoj? . . .

Kion la kompatinda Georgo faris en tiu ĉi psihologia momento, mi ne scias. Kion li ne faris, mi ankaŭ ne scias. Eble li nur eligis el la poŝo de sia noktosurtuto Esperantan propagandilon, kaj, interrompante liajn rompajn procedojn, penis komprenigi al la ŝtelisto, kiom la "stelo" plivaloras ol la ŝtelo. Eble tomboŝtono kun Esperanta epitafio sole kaj subtaksuse almemorigas funebran okazintaĵon. La sola afero, kiu koncernas al ni por la momento, estas la titolo de la rakonto, tute aparte de la

sekvantaĵo. Ĉu, vidpunkte de la Angluja leĝaro, esceptinte entute la *moralan* flankon de la afero, estas permesate al domhavanto surloke kaj senaverte ekmortigi pafe aŭ alimaniere noktŝteliston?

Mi kredas, ne min trompi, dirante, ke la plej komuna opinio estas, ke laŭ leĝo domhavanto havas tian rajton; kaj, se li nur tre malofte praktikas tiun rajton, estas nur pro malinklino, havi sur sia konscienco *moralan*, siaopinie, *krimon*. Sed ĉu li efektive havas la rajton? Ĉu ĝia praktiko estus ankaŭ laŭ leĝo krimo? Por la solvo de tiu interesa demando, ni turnu nin al *Cassell's Lawyer*—konversacia-stila kaj tre oportuna verko por la nespertuloj. Tie, sub la titolo “Ĉu estas permesate laŭ la leĝo pafmortigi domrabiston?” la leĝskribinto rakontas, kiel eĉ provinca magistrato iam faris al forkuranta ŝtelisto tiel, same, kiel li farus al kuniklo, kiu ekelkuras el sia truo persekutate de ĉasputoro. Alivorte li alŝultrigis pafilon, kaj alsendis en la dorson de l' forkuranto du plenŝargojn da kugletaĵo. Rezultate, ĉi tiu nepacema J.P. (t.e., Juĝisto Paciga!)—je sia granda miro kaj malplezuro—sin trovis antaŭ siaj kunmagistratoj kulpigate pri “kontraŭleĝa vundfaro” aŭ, ŝiakrede, laŭleĝa ĉasaĵo. La artikolo daŭrigas:—

“Ekzistis antikvatempe dum la Roma respubliko leĝo permesanta al domhavanto mortigi burglatron.* Sed eĉ la Romanoj, kiuj kutimis taksi la homan vivon multe plimalkara, ol ni, ne prokrastis nuligi tiun leĝon. En Granda Britujo neniutempe ekzistis tia permesa leĝo. Ĉu do oni estas leĝdevigata permesi al domŝtelisto daŭrigi siajn fiagadojn, nenion farante por ĉesigi lin? Neniel. Ĉiu domhavanto havas la rajton gardi sian domon kaj ĝiajn enhavojn, kaj mi klarigos al vi ĝis kioma grado al li estas permesate, praktiki tiun rajton.

Ni supozu, ke la edzino de S-ro Labruno, aŭdinte en la domo homon, tuj vekas Labrunon, kaj ke tiu ĉi, sin arminte per la familia pafilo aŭ litĉambra fajrincitilo, iras serĉi kaj fine trovas Bill Sikes† forŝtelantan la kulerojn. Tiam havas Labruno ja la rajton alvoki ordoni al tiu, ke li alliveru la ŝtelataĵon. Li havas ankaŭ rajton, se eble, ekkapti tiun ŝtelsinjoron, dum Sinjorino Labruno, sin elklinante ĉe la fenestro, plengorge krias ‘Policano,’ farante ankaŭ solmelodion per fajfilo. Se la nebonveninto okaze rifuzas transdoni sian akiraĵon, kaj sin trankvile submeti, Labruno rajtas tiam uzi perforton por rehavi sian propran kaj efektivigi kapton. Bill Sikes tutversajne kontraŭstaros lin. Tiaokaze Labruno rajtas kontraŭuzi tiom da

perforto, kiom necese. Ne pli. La domhavanto, alivorte, havas nenian rajton utiligi mortigan armilon kiel pafilon, revolveron, aŭ *vivsavilon* (plumbkapa frapileto), nek kian ajn alian ilon, per kiu li povus mortigi aŭ grave vundi la rabiston, nuracele defendi sian *propraĵon*. Povas tamen ekzisti cirkonstancaro, en kiu eĉ la uzo de mortiga armilo estas pravigebla. Multe da fi-noktuloj niascie portas hodiaŭ revolveron; kaj se nia Bill Sikes pafemulo estas, t.e., se li elpoŝigas revolveron, minacante ĝin uzi, tiam Labruno estas tute pravigata, alpaŝi la plejfrua—eĉ se li mortigus la rabiston. La klarigo pri tio estas, ke homo rajtas, per kia ajn ebla rimedo gardi sian propran *vivon*, aŭ la vivon de sia edzino, sia infano, aŭ servanto. Do resumigas tiel. Se noktentrudulo faras al vi mortigan atenton, vi rajtas lin mortigi. Kontraŭe, vi neniel rajtas lin vundi nek mortigi en la sola celo gardi vian *propraĵon*. Por tiu ĉi lasta celo, t.e., gardi sian *propraĵon*, oni rajtas kunluktadi, pugnigitajn manojn uzi, eĉ bastonon uzi, kondiĉe ke tiu ĉi ne mortigu.”

“LE LYS.”



Mia Reveno.

Mi salutas vin, ho, kara
Lingvo, kiun mi forlasis
Antaŭ period' dujara,
Kiu rapidege pasis.

Tamen tion, kion mia
Lingva sento devis sperti,
Nur pri la valoro via
Povis grave min averti!

Kaj pensadis mi sopire
Pri la amo dudekjara,
Kiun mi travivis—mire
Min ĉiel' aspektis klara.

Kaj la suno ŝajnis kiel
Heligante la eraron,
Nek mi povis, ho, neniel
Mem pardoni mian faron!

Nun mi sentas kiel homo,
Kiun post vivad' malriĉa
Reakceptis hejma domo—
Jen mi—kreditu min feliĉa!

L. E. MEIER.

München (Germanlando).

* Lat. Burgi latro (town thief). Eng. Burglar.

† Rolprenanto de domŝtelisto en *Oliver Twist*, de Charles Dickens.

La Kantlingvo de la Mondo.

Alvoko al muzikemaj Esperantistoj.

De E. L. YOUNG.

El ĉiuj eblaj uzoj de la lingvo esperanta estas unu, kiu ĝis nun ne ricevis sufiĉe da konsidero, kvankam ĝi estas unu el la plej bonaj por la disvastigo de nia lingvo. Mi parolas pri la celo, fari el ĝi la kantlingvon de la mondo. Kion mi intencas per tio?

Ni havas jam esperantajn kantojn, ĉu originalajn, ĉu tradukitajn, por kanti en esperantistaj kunvenoj. Sed ne pri tio mi deziras paroli. La celo, kiun mi proponas, estas havi esperantajn vortojn por ĉiu bela kanto en la mondo, tiel konforma al la muziko, kaj al la postuloj de la voĉo, ke la kantistoj amas ilin kanti, anstataŭ la originalaj vortoj, ĉiun fojon, kiam ili ne kantas en sia propra lingvo; ke ĉiu programo de muziko metos la esperantan apud la originala versaĵo, por komprenigi la fremdulojn; fine, ke ĉiu estonta komponisto volos ĉiam havi esperantan tradukon por siaj novaj kantoj.

Tio ĉi povas ŝajni longa kaj malfacila laboro; sed, mi pensas pravi, ke ne estas tiel. La traduko de la tuta amaso da indaj kantoj estus farebla tre facile kaj rapide, se la tradukistoj volus konsideri la specialajn ecojn de la kanttraduko, kaj la absoluta diferenco inter tiu ĉi arto kaj la arto de alia versfarado. Post tiu unua paŝo la aliaj sekvas rapide, ĉar la kanto flugas tie, kie la parolata vorto nur rampas. Sed ĝi ne povas flugi dum ĝi estas farita surpapere, laŭ metodo literatura.

Antaŭ ĉirkaŭ centjaro ekzistis ankoraŭ unu universala kantlingvo; ĝi estis la itala. Estas vere, ke la aŭdantoj ne ĉiam komprenis ĝin, sed kompreno de ĉiu vorto ne estis tiam konsiderata kiel necesa: se oni rekonis, ĉu estis amo, doloro, aŭ ĝojo, kion esprimis la kantisto, oni estis kontenta.

Sed, dum la deknaŭa centjaro, la kantarto faris grandegan evolucion. Oni povas preskaŭ diri, ke tiu devenas de la genio de Heine. Liaj poemoj tiel inspiris la glorajn germanajn komponistojn, ke ili ne plu volis komponi laŭ sensignifaj vortoj. Ili prenis unu el tiuj ĉi poemoj, ili absorbis ĝin, ili vivis en ĝi, kaj fariĝis tute penetrita de ĝia spirito, ĝis fine ili povis ĝin esprimi en muziko, kun ĉiu nuanco de ĝia plej subtila intenco.

Post la kreo de tiu nova kantmetodo, en ĉiu lando aperis lirikaj komponistoj, kiuj sin donis al la inspiro de la belaj poemoj de siaj propraj landoj: kaj nun ni havas, krom la belaj germanaj, francaj, kaj italaj kantoj, kiujn ni tiel klopodis lerni en la deknaŭa jarcento, ankaŭ norvegajn, svedajn, rusajn, polajn, hungarajn, kaj ceterajn sen nombro. Estas vere nova Babela turo, en mezo de la ĝis nun kosmopolita arto de muziko. Antaŭe, ĉiu muzikisto povis koni la tutan plej bonan muzikon en la mondo; sed nun, li ne povas. Estas neeble, lerni ĉiujn lingvojn, kaj estas neeble, plene kompreni aŭ esprimi iliajn kantojn ne lerninte ilin. Oni do penas havi tradukojn, sed la tradukoj estas universale malkontentigaj. Ĉiu lingvo havas siajn proprajn ecojn, kaj ne facile prenas precize la mienon de alia lingvo.

Tie devas esti por Esperanto precize la oportuna okazo, montri sian senegalan bonecon por la kanttraduko. Sed, malfeliĉe (la lertaj tradukistoj min pardonu ĝis pli plena klarigo), la esperantaj tradukoj estas ankoraŭ pli maltaŭgaj, ol la aliaj. Tio devenas, certe, ne de manko de lerteco ĉe la tradukistoj, ankoraŭ malpli de iu manko en nia plej bonega lingvo, sed de erara metodo. Oni traktas la kanton kiel ordigarajn literaturajn versojn, penante sekvi literaturajn regulojn, en cirkonstancoj multe pli malfacilaj; kaj tiel devige malkontentigas la tutajn verajn bezonojn de la kanto. La diligentaj tradukistoj ĉiam komencas ŝargante sur la kompatindan tradukon ĉenojn, ligilojn, pezilojn ĝis ĝi povas nek flugi, aŭ eĉ marŝi, kun la muziko; kaj tiam ili donas al ĝi lambastonojn, kaj demandas ke ĝi estu kontenta, ke ĝi povas nun lami.

Mi diras "lami," kiam la verso devas marŝi per tranĉo de la finoj de la vortoj. La permeson, uzi laŭ okaza bezono tielan formon, oni prenas kiel pravigon por ĝenerala kutimo, forgesante la saĝan averton, ne trouzi ĝin. Precipe en la kantado, kiu bezonas specialan nombron da vokaloj, oni tranĉas la plej esprimantan vokalon, la "o," po centoj, lasante nur mortintan senmembrigitan torson, anstataŭ viva kantebla vorto. Neniam Esperanto fariĝos kantlingvo, se oni daŭrigos tiun kutimon. La skuo, kiun oni ricevas per vortoj kiel "preĝ," "edziĝ," "riĉec," estas tute simila al tiu, kiam, suprenirante ŝtuparon, oni ne trovas la ŝtupon kiun oni atendas. Por humoraĵaj kantoj tiaj vortoj povas taŭgi, se ne tro ofte uzataj, sed neniu serioza emocio povas travivi tielan travestion de la lingvo.

Antaŭ kelkaj jaroj, aperis en la Brita komika gazeto *Punch*, tre sprita poemo, sub titolo "*Abbreviation's Artful Aid*" (la lerta helpo de l' mallongigo). La verkisto plendas pri la malfacileco de la arto rimi kaj ritmi, sed fine li trovas novan rimedon, kiu estas — forlasi parton de la tro obstinaj vortoj. Tiel:—

*"So simp. a rule may seem pecu.,
And make the crit. indig.,"* k.t.p.

Precize la nuntempa esperantista metodo. Sed, serioze, ĉu oni povas pensi, ke tio taŭgas por vere bela kanto? Mi ne supozas, ke iu persono tiel pensas; sed, evidente, ili pensas (por ankaŭ citi mian aŭtoron), ke "*It's not a lux., but a necess.*" Sed estas nenielajn "neces." Nek unu estas necesa, nek eĉ unu pro cento estas bona. La tuta embaraso devenas de la erara ideo, ke la traduko bezonas la saman ritmon kaj rimon, kiel la originala poemo, dum ĝi vere ne bezonas aŭ ritmon aŭ rimon, sed bezonas aliajn kondiĉojn, kiujn oni ne povas plenumi, penante konservi tiujn senutilajn ritmon kaj rimon.

La ritmo kaj rimo estas literaturaj rimedoj, por doni al parolata aŭ legota verso muzikan formon. Ili ekzistas en la kantoj ordinare nur ĉar tiuj ĉi estis antaŭe literaturaj poemoj; sed havas ofte nenian signifon dum la kantado, ĉar la muziko mem donas tiam la muzikan formon. La muziko estas nova perfekta vesto por la poemo, kaj entute kaŝas la antaŭan malriĉan veston. Por la ritmo, multfoje oni povas meti du silabojn sur unu tonon, aŭ du tonojn sur unu silabo, sen iu difekto al la muziko. Do, linio de ses silaboj oni egale bone tradukas per kvar, kvin, ses, sep, aŭ ok silaboj. Ĉar ĉiu silabo povas esti movita, ĉu antaŭen, ĉu posten, oni ricevas tiel pli ol dek foje pli da libereco por ĉiu linio: do, pli ol dek foje da ŝanco trovi bonan kanteblan frazon.

Estas tute same por la rimo. Oni ne devas sekvi ian regulon, ĉar neniu rimo estas necesa. La kanto ne havas memoron: ĝi tiel grandigas la emocion de la estanta momento, ke la aŭdanto ne scias, nek volas scii, ĉu aliaj versoj estas similaj al tiu ĉi. Se, do, la rimo venas oportune, bone; se ne, oni ne klopodu ĝin trovi. Serĉataj rimoj ne povas fari vere kortuŝantajn kantojn. Ankaŭ plu: se oni uzas rimojn, oni ne bezonas serĉi bonajn rimojn; t.e., bonajn laŭ literaturaj reguloj. Por la celo de la kanto, ĉiu vokalo rimas kun ĉiu alia, "mi," "ne," "pli," estas bonaj rimoj. Ankaŭ konsonanto sola faras bonan rimon. Eĉ multfoje nur imitantaj vortoj tiaj, kiaj "laboro" kaj "parolo," faras bonan rimon.

Perfekta kaj nerefutebla ekzemplo de la malutilo de rimo kaj ritmo estas la vortoj de oratorioj, tradukitaj el la Biblio. Tiuj ĉi kantoj estas la solaj tradukoj, kiujn kiu ajn kantisto kantas volonte; la solaj, kiuj ne prezentas tradukecan efekton. Ili estas tute libere elektitaj el la amaso de frazoj en la Biblio, sen rimo, ritmo, aŭ alia regulo, sed nur pro sia absoluta taŭgeco al la tonoj de la kanto. Egale bonaj estus similaj liberaj frazoj por aliaj kantoj, ĉu la originala poemo havas rimon kaj ritmon, ĉu ne. La kanto neniam devas demandi, kion aŭ kiel diri la originala aŭtoro: ĝi devas nur demandi, ĉu la traduko ekscitas, dum la kantado, la samajn emociojn.

Do, tradukante kantojn, ni ne devas preni kiel tekston la originalajn vortojn; la muziko estas nia teksto. La sola metodo por fari vere kanteblajn kantojn estas la sama metodo de la modernaj muzikaj komponistoj, turnita supre malsupren. Ni devas preni la muzikon, kiel ili la poemon, absorbi ĝin, vivi en ĝi, pensi en ĝia ritmo, esti nepre penetrata per ĝia spirito kaj formo, ĝis ĝi tiel inspiras nin, ke la vortoj falas per si mem en nian cerbon, ĉiu ĝuste taŭga por sia tono, car ĝi de la tono estas inspirita.

Mi memoras fablon de Mark Twain. Li rakontas, kiel mizera malliberulo velkadis en malliberejo dum tridek jaroj. Unu tagon, brilega ideo venis al li. Li demetis siajn ĉenojn, malfermis la pordon, kaj elpaŝis el la malliberejo en la freŝan aeron.

Nun, la saman ideon mi volas proponi al la mizera spirito de la traduko, ĝis nun velkante en malliberejo de literaturaj reguloj. Ke li nur demetu la ĉenojn, malfermu la pordon, kaj forflugu, spirante la helan aeron de la muziko, kiu estas lia propra elemento.

Oni ne povas imagi, ĝis persona provo, kiel facila, kiel ravanta estas la okupo sin doni tiel al la inspiro de la muziko, dum la esperantaj vortoj kantas sin mem en la cerbo. Neniu alia lingvo havas la kvaronon de la elasteco, neniu povas doni la kvaronon de la kanteblaj frazoj kiuj venas en Esperanto tute nature. En la proksima numero mi penos klarigi kelkajn principojn de la kantraduko. Dume, ĉu interesatoj volos komuniki kun mi?

E. L. YOUNG.

Specimenoj de libera traduko.

Kvankam mi preferus ne prezenti specimenojn de traduko, antaŭ ol doni pli plenan klarigon de mia vidpunkto, tamen, ĉar mi scias, ke la lupo de l' kritiko amas havi ĉiam viktimon sur sia altaro, mi oferas jam al disŝiro la sekvantajn specimenojn. Sed kun ili mi prezentas du petojn: unue, ke oni ne juĝu legante, aŭ laŭ literaturaj ideoj, sed *nur kante*, laŭ la vera efeto de l' vortoj; due, ke neniu kritiku ne prezentinte anstataŭan tradukon. Tiamaniere, unu povas bonigi la versojn de alia, kaj la tradukoj kreskos, ĉiam pli-bonigate, kiel popolaj kantoj.

1. *Ho, Samlandanoj!* (Laŭ ario de "God Save the King").

Ho, samlandanoj,
Kantu la Reĝon (aŭ estron, majstron, k.s.),
Ke li vivu!
Tuta l' anaro
Havas en koro
Nur unu penson,
Ke li vivu!
Li estu glora,
Nobla, bonkora,
Ke li vivu!
Forta kaj sana,
Dolĉa kaj saĝa,
Tute felica,
Ke li vivu!

Tiuj ĉi linioj montras la gajnon akiritan per la forlaso de unu silabo. La ses silaba linio de la originalo (*God save our gracious King, etc.*) estas speciale malfacila por Esperanto, kaj devigas ĉiam malbonan akcenton, dum la kvin silaboj estas tre facilaj, kaj korekte akcentitaj al la muziko. Unu vorto pri la rediro "Ke li vivu!" Tiu ĉi, legata, ŝajnas false akcentita, sed kantata, ĝi estas ĝusta; ĉar la akcento de la tonoj venas sur la antaŭlasta, kiu estas la "kondukanta" tono, kiel en la vorto "amen" en preĝejo. La ario, kvankam de tri taktoj, tamen ne estas komuna valsario, sed estas speciala tritakta marsario. Se oni metas tro forte akcentitan silabon al la lasta tono, perdante la antaŭlastan akcenton, oni difektas la fortan, memfidan senton de la muziko.

2. *Regu, Britujo!* (Al ario de "Rule Britannia").

Malgranda estas Britlando,
Sed granda Brita Imperio (dufoje);
Ĉar ŝiaj gefiloj, en ĉiu lando ajn,
Per unu voĉo kantas jen:
"Regu, Britujo, liberon donas vi!
Sklavecon neniam suferos ni."
Britlando staras en maro,
Neniu malamiko povas iri tie (dufoje).
Sed la amikoj, el ĉiu lando ajn,
Per unu voĉo kantas jen:
"Regu Britujo," etc.
Libero estas bona plej;
Ni servu ĝin per tuta forto nia,
Ĝis la homaro, en ĉiu lando ajn,
Per unu voĉo kantas jen:—
"Regu, Britujo," etc.

Tio ĉi ankaŭ ekzemplas la diferencon inter legataj kaj kantataj vortoj; ĉar, legante, oni preskaŭ necese akcentas la lastan silabon de la unuaj linioj; sed ĉe kantado, ĉar la antaŭlasta havas du aŭ tri tonojn, la akcento venas tute bone. Estis iom malfacila por mi trovi vortojn konformajn al tiu ĉi fanfarona ario, ne ofendante la pli delikatan senton de patriotismo de nia tempo. Mi esperas esti sufiĉe sukcesinta, sekvante la grandiozan rolon de la tonoj, tamen evitante ŝvelparolon.

3. *Al la luno.* ("To the moon," de Shelley, muziko de Dalhousie Young).

Ĉu vi pala kaj lacega, ĉar en la ĉielo neniu kunulas vin?
Eterne sola, inter la steloj, kiuj ne konas vin?
Kaj vi, ŝanĝante kiel okulo malsata,
Nenie trovas iun inda vin.

Tiu ĉi ne estas popolkanto, sed estas tre delikata poemo, esprimata en muziko per la moderna kantmetodo. Do, mi penis traduki ĝin samtempe laŭ vortoj kaj laŭ tonoj. La muzikon la leganto ne konas, ĉar ĝi ne estis antaŭe publikigita; sed mi volonte sendos ĝin, prunte, al kiuj volos fari la komparon. Tamen, la muziko sekvas tiel ĝuste ĉiun nuancon de la vortoj, ke oni povas en kelka mezuro juĝi sen ĝi. La ĉefaj vortoj ("pala," "lacega," "ĉielo," etc.) estas tute la samaj, kiel la originalaj, kaj venas sur la samaj tonoj. Oni rimarkos kelkajn formojn, kiuj ne estus konsilindaj en ordinara prozo. La kanto ne postulas la precizan klarecon, pro kiu oni evitas tielajn formojn en prozo: ĝi postulas plej rektan vojon al la koro, kaj ofte trovas ĝin per forigo de prepozicio, aŭ de alia tro gramatika frazero.

EVA L. YOUNG.

17, Avenue-road, Regent's Park, London, N.W.



El Antverpeno.

Letero sendota de nia samideano John Bull al sia onklo Sam.

PER NIA SPECIALA PROFETO.

ANTVERPENO, la 27an de Aŭgusto, 1911.

KARA ONKLO,—Jen ĝi estas finita, la tiel senpacience atendita Sepa Universala Kongreso de Esperanto. Vi scias, ke mi atendis ion grandiozan; mi estas feliĉa, ĉar mi povas diri ke mi ne perdis miajn iluziojn: la Antverpena kongreso superis ĉies esperon.

Sed mi volas, kiel eble plej mallonge, rakonti al vi la ĉefajn okazintaĵojn, kiujn mi ĉeestis.

Mi alvenis en Antverpeno *sabaton* la 19an, posttagmeze. Sur la kajo junaj samideanoj tuj venis al mi kaj al miaj kunvojaĝantoj, por doni al ni la necesajn informojn, dum policanoj portantaj la verdan stelon kaj tre flue parolantaj Esperanton, forigis la tro vidvolan popolamason. Antaŭ ĉio mi veturis al la Akceptejo, en

la Reĝa Ateneo, liceo, kiu staras en la centra kvartalo de la urbo, kaj kies ĉiujn ĉambregojn la Ŝtatestro estis metinta je la dispono de la kongreso. Tie mi ricevis diversajn dokumentojn: mian definitivan kongreskarton, la aldonon al la *Kongreslibro* (la libron mem mi jam ricevis poŝte la pasintan monaton), miajn kuponarojn por hotelo kaj restoracio, la unuan numeron de la *Kongresa Gazeto*, k.t.p. Post vizito al mia hotelo mi promenadis tra la urbo. Sur la Mejrplaco mi renkontis aron da malfermitaj veturiloj, eskortataj de rajdantaj policianoj: estis D-ro. Zamenhof kaj la membroj ke la Kongresa Komitato, veturantaj al la Urbeŝtato, kie la Urba Konsilantaro oficiale estis akceptanta ilin. Dum mia promeno mi konstatis, ke Antverpeno estas tute rimarkinda urbo, kiu eĉ sen sia fama haveno meritis detalan viziton. Sed pri la urbo mem—kiu estas superflue ornamita per verdaj flagoj—mi nenion diros hodiaŭ; mi nur parolos pri la kongreso.

Vespere okazis en la Flandra Operejo koncerto de diverslandaj amatoroj, kaj fine samideano el Dresdeno kaj samideano el Antverpeno ludis la belegan unuaktan teatraĵon *Devo de Reĝo*. Inter parentezoj mi diros, ke la Antverpena urbeŝtato permesis al la kongreso uzi la belegan Flandran Operejon dum la tuta kongresa semajno, kiel ankaŭ eniri senpage la muzeojn kaj la urbdomon.

Dimanĉon la 20an mi ĉeestis protestantan kaj katalikan diservojn, ambaŭ kun prediko en nia kara lingvo; sur la stratoj mi renkontis la rimarkindan procesion de l' Virgulino. Posttagmeze mi vizitis la faman Zoologian Ĝardenon; la "Sepo" estis prizorginta, ke dum la tuta daŭro de la kongreso, la samideanoj rajtas senpage viziti tiun superbelaĵon parkon, kie ĉiutage estis koncertoj. Vespere—ho, tiun vesperon mi ĉiam kun ĝojo memoros!—okazis prezentado de gajega komedio, kiun ludis neprofesiaj geaktoroj. Ĉeestante, en tiu sprita teatraĵo, la vivadon de l' flandraj vilaĝanoj, mi imagis vidi pentraĵon de Teniers aŭ de Jan Steen. En alia vidpunkto, mi konstatis kun granda intereso, ke ĉiuj geludantoj admirinde kaj tutsame elparolas nian karan lingvon. Poste, Parizaj samideanoj ludis, kun granda sukceso, unuaktan "revue," en kiu ĉiuj konataj esperantistoj estis amuze, sed neniam akre, priŝercataj.

Lundon komenciĝis la kongreso mem. Post kiam ĉiuj kongresanoj estis procesie, kun naciaj kaj societaj flagoj, irintaj al la domo de l' prezidanto de la "Sepo" por serĉi la kongresan standardon, oni kuniĝis en la Operejo, kie okazis la solena malferma kunsido de la Sepa. Sed pri la kunsidoj mi ne volas ankaŭ paroli; la resuma raportado pri la festoj donas al mi jam sufiĉe da laboro.

La ĉefa festo de mardo estis la koncerto de flandraj kantoj. Mi unue decidis ne iri tien; mi ja pensis: senfina aro da kantoj, eble tre belaj por muzik-klerulo, sed kantataj en lingvo, kiun mi ne komprenas, tute ne interesos min. Sed post kiam mi ricevis la trian numeron de la *Kongresa Gazeto*, kiu enhavis ĉiujn tekstojn kun la esperanta traduko, mia decido ŝanĝiĝis. Kaj feliĉe! Kia superbela koncerto! Kvar gekantistoj, ĉiuj de la Flandra Operejo—per admirindaj voĉoj kantis unue malnovajn kantojn, ĉu sole, ĉu duete, ĉu kvartete, kaj poste la plej rimarkindajn ariojn de la nuntempa flandra muzika skolo. Kiam fine oni kantis la emociigan *Mia gepatra lingvo* kaj la energian *Flandra leono*, la entuziasmo estis nepriskribbla.

Mardon, brila prezentado de *Kaatje*, la rava kvarakta teatraĵo, kiun ni kune legis antaŭ kelkaj monatoj. Vi konas la tekston; la interpretado estis bonega; mi admiris la talenton de la geaktoroj de la Reĝa Nederlanda Teatro, kaj miris, ĉar ili tiel rapide kaj perfekte lernis Esperanton.

— "Post ĉiuj tiuj ĉi festoj, sendube *ĵaŭdon* vi ripozis?" vi eble diros. — Jes, mi ripozis... ĉeestante posttameze la disdonon de l' premioj de la literaturaj konkursoj kiu estis akompanata de koncerto de la asocio de l' poli-

canoj; kaj vespere ĉiuj kongresanoj estis akceptataj en la societo de siaj landanoj. Vi ja scias, ke Antverpeno estas kosmopolita urbo, kie loĝas miloj da ne-belgoj. La akcepto de l' anglaj kongresanoj en la angla societo estis tre kora, kaj ĉi tiu—iom ne esperantista—parto de la kongresa programo faris sur min kaj miajn kunulojn la plej agrablan impreson.

Sabaton okazis, ve, jam!—kiel mallonga estis tiu semajno!—la ferma kunsido... sed ne la fino de la festoj, ĉar vespere la urbeŝtato akceptis la kongresanaron en la Komerca Borso, kie estis organizita luksa "raoŭt" rea pruvo de la famkonata gastameco de l' Antverpena estraro.

Kaj hodiaŭ, *dimanĉon*, koncertoj—nur tri!—en la Zoologia Ĝardeno... sed mi estis laca spirite kaj korpe... kaj morgaŭ komenciĝos la postkongresa vojaĝo!

...Mi ĵus relegis mian leteron. Ĝi estas nur seka raporto. Sed kie trovi la taŭgajn vortojn por esprimi la impreson de tiu feliĉa kuna esperantista vivado, de tiu kuraĝiga samideaneco, de tiu ĉiun kaj ĉion venkanta entuziasmo por la plej bela el la celoj?... Kiam mi revidos vin, mia buŝo estos espereble pli elokventa, ol mia plumo.

Tutkore, via amanta nevo,

La kopiinto, JAN.

JOHN BULL.*

* Ni konsilas ke la Pres-klubanoj angligu kaj adaptu ĉi tiun leteron por la ĉiusemajnaj gazetoj de siaj regionoj respektivaj.—Red.



Kiel Daŭre Interesigi la Varbitojn?

(Vidu la artikolon sur paĝo 85).

ESTIMATA REDAKTORO,—Laŭ via afabla permeso mi volas mallonge pritrakti, miaopinie, gravan aferon.

Antaŭ nelonge la estimata redaktoro de *Esperanta Instruisto* konsilis en sia gazeteto, ke la unua devo de la Esperantistaro estas, pli zorgi pri la jam varbitoj al nia ideo ol pri la varbotoj. Mia dujara sperto kiel sekretario de Esperanta grupo min konvinkas, ke se ĉiuj varbitoj estus daŭrigintaj sian studadon, nia grupanaro nuntempe estus kvinoble pli granda.

Kial ili ne daŭrigas?

Mi opinias, ke estas pro manko de interesiga instruado, kaj ke S-ro Profesoro F. L. G. Maréchal, la altestimata sekretario de la Jorkŝira Federacio de Esperantistoj jam eltrovis la rimedon kontraŭi.

Vizitante la Jorkŝiran Konferencon, okazintan la 28an de Januaro, mia frato, S-ro J. H. Horsley (la instruanto de grupa kurso en Bradford), montris al mi libron, per kiu li profite interesas siajn gelernantojn. Jen ĝia nomo: *La Tutmonda Lernolibro*; por paroligi Esperanton, verkita de Profesoro F. L. G. Maréchal.

Reveninte Boltonon mi tuj skribis al S-ro Maréchal, mendante samtempe unu ekzempleron. Post plua esplorado tra la libro mi estas tute konvinkita, ke jen estas la tiom dezirata lernolibro. Neniam antaŭe mi aŭdis paroli pri ĝi, kaj neniam mi vidis anoncon pri ĝi en la BRITISH ESPERANTIST.¹

La prezo, mi opinias, tute ne ekvivalentas la valoron, kaj estas nur pro la deziro plisukcesigi niajn kursojn, ke mi ĉi-tiumaniere skribas. Sen ia dubo la "Metodo Gouin" estas pli sukcesa, ol iu alia, kaj S-ro Maréchal estas tiel bone konata kiel fervorega Esperantisto, ke ne necesas aldoni, kaj estas ja memkompreneble, ke li donas en sia libro la rezulton de sia multjara sperto kiel lingva instruisto.

Fine, mi konsilas do, ke ĉiu instruanto de nuntempaj kursoj klopodu enkonduki la metodon "Gouin" laŭ la libro de S-ro Maréchal kaj mi estas certa, ke nia membraro plilertiĝos kaj siavice antaŭenpuŝos nian karan lingvon.—Sincere via, A. R. HORSLEY, Hon. Sek., Bolton Esperantista Grupo.

¹ Se nia korespondanto rigardos ĉe la unua paĝo de la katalogo presita ĉiumonate en la B.E., sub la fako "Instruction Books in Esperanto," li trovos la libron sub la titolo: "Tutmonda Lernolibro."

7a Internacia Kongreso de Esperanto.

LITERATURAJ KONKURSOJ.

Okaze de la 7a Kongreso oni organizas literaturajn konkursojn, en kiuj ĉiuj esperantistoj povos partopreni.

La manuskriptoj devos alveni antaŭ la 1a de julio ĉe la sekretario kasisto; ili ne povos esti subskribitaj de la aŭtoro mem, kaj devos porti devizon, ripetitan sur fermita koverto enhavanta la nomon de la verkinto.

La ĝisnunaj favorantoj de la konkursoj estas:

1. LOKA ORGANIZA KOMITATO DE LA KONGRESO.—*Historio de Esperanto*, ±20 paĝoj, formato de *Belga Esperantisto*. 1a premio: 100 frankoj, Sm. 40; 2a premio: 50 frankoj, Sm. 20.

2. REDAKCIO DE "BELGA ESPERANTISTO."—*Originala novelo* ±12 paĝa, formato de *Belga Esperantisto*.—Premio: 50 frankoj, Sm. 20.

3. ANTVERPEN GRUPO ESPERANTISTA.—*Pri la utilo de Esperanto por la komerco; kiel enkonduki la uzadon de nia lingvo en la komercajn rilatojn*. 5 paĝoj, formato de *Belga Esperantisto*. Premio: 50 fr., Sm. 20.

4. LA VERDA STELO.—*Pri la utilo de Esperanto por la laboristoj; kiel enkonduki nian lingvon en la laboristaron*.—Premio: 50 fr., Sm. 20.

5. S-RO FRANS SCHOOF. —*La malnova flandra pentrista skolo*. Premio: 30 fr., Sm. 12.

6. S-RO D-RO PEDRO RUIZ PRIETO, Sevilla.—*Plej taŭga procedo kaj plej efikaj rimedoj uzotaj de la Esperantistoj kaj speciale de la Internaciaj Kongresoj, por atingi de ĉiuj Registaroj la oficialan starigon de la deviga instruado de Esperanto en la duagrada lernejoj*. Premio: 100 fr., Sm. 40.

7. TUTMONDA ESPERANTO ANONCEKSPEDO, firmo Th. Anding, Berlin S.W. 48.—*Verku efikan broŝuron pri la utilo kaj la agado de la T.E.A. (kun modelaj ekzemploj pri la plej bona uzo de la T.E.A.—laborfakoj)*. Minimume 7 prespaĝoj laŭ monoformato. Premio: 12.50 fr., Sm. 5. kontanta mono kaj por 12.50 fr., Sm. 5 da Esperanto-specialaĵoj.

8. S-RO OSCAR VAN SCHOOR.—*Pri la batalo por la akiro de la lingvaj rajtoj en malgranda lando, ekz. Bohemujo, Kroatujo, Flandro aŭ alia*. ±5 paĝoj, formato de *Belga Esperantisto*. Premio: 30 fr., Sm. 12.

9. LIBERA PENSO, internacia societo de esperantistaj liberpensuloj.—*Libra penso en la moderna literaturo*. Premio: 25 fr., Sm. 10.

10. S-RO JOHN P. NIX, Eastbourne, Anglujo.—*Soneto, temo laŭvola*. Premio: fr. 12.50, Sm. 5.

11. LA REVUO, internacia gazeto, Hachette & K-jo, 79, Boulev. St. Germain, Paris.—*Originala studo pri historio, literaturo aŭ arto*. Maksimume 25 presilaj paĝoj de la Revuo. 1a premio: fr. 100, Sm. 40; 2a premio: 50 fr., Sm. 20.

12. FERVORO, esperantista grupo, Antwerpen. *Kvar-versaĵo, temo laŭvola*. Premio: fr. 50, Sm. 20.

13. CEKBANKO ESPERANTISTA, Merton Abbey, London, S.W.—*La plej taŭga, konciza klarigo de la esencoj de ĉekoj kaj transpagiloj kaj ilia tasko kaj utilo en la komerca pagado, facile komprenebla al tute nesperta kontulo, tiamaniere ke li sen plua instruo nepre ekvidas iliajn utilojn kaj praktike ilin povas uzi*. Premio: konto malfermita ĉe la "Ĉekbanko" kun kredita saldo de fr. 62.50, Sm. 25.

14. JUNECO, revuo esperantista de la junularo, Paris.—*Rakonto, novelo, versaĵo pri iu ajn temo, verkita de persono, malpli ol 20 jara*. Premio: bela arta objekto.

15. F-INO MARIA MOREAU, Bruxelles.—*Rolo de la virinoj en la esperantista movado, plej taŭgaj rimedoj por enkonduki Esperanton en la internaciajn virinajn instituciojn*. Premio: fr. 30, Sm. 12.

(Subs.) LA SEPO POR LA SEPA.

(Sekretario-kasisto, 76, Minderbroedersrui, Antwerpen).

Esperanto in French Schools.

At GRENOBLE, thanks to the efforts of MM. Roy, Headmaster, Gazin, Government Inspector, and Lajonchère, Esperanto is being taught, with the approval of the Municipal Authorities, both in Higher Grade Boys' and Girls' Schools, and in the Elementary Schools. At present upwards of 750 of the children are learning Esperanto. There is also a special course for schoolmasters and mistresses.

Grenoble is thus following triumphantly in the steps of LILLE, where Esperanto has been taught officially since 1907, thanks to the efforts of M. Duriex, Headmaster, and M. Minet, Inspector of Primary Schools.

A similar movement is now proceeding in BORDEAUX. Since December 2nd, Esperanto has been taught in the local "Lycée."

Lille, Bordeaux, Grenoble, ere long CHERBOURG too... One may in truth say that Esperanto has already penetrated to the four corners of France.

Information is also to hand that Esperanto is being taught officially in elementary schools in several towns in the North, at VIEUX CONDE, through M. Legrand, "Directeur d'Ecole," and by lady teachers at VICO and at FRESNES.

In BURGUNDY, in the University District administered by M. Boirac, Rector of DIJON University, himself one of the most ardent leaders of the Esperanto movement, the auxiliary language is being taught everywhere, in the higher grade schools, in the lycées, and the elementary schools.

Already, wherever one turns in France, to the North, South, East or West, shines the green star of Esperanto... In GERMANY also Esperanto is steadily spreading among the public schools... When are the English Educational Authorities going to take the matter up?



A Noble Task, but—

Speaking at the Annual Meeting of the Modern Language Association in January last, Professor Karl Breul, in the course of his speech, said with regard to that Association:—

"Our noble and soul-uplifting task is to initiate the young men and women of our times into an intelligent and sympathetic understanding of the language, literature, life, thought, methods, institutions, needs, and difficulties of the great neighbouring nations, whom we ought not to look at with prejudice and suspicion, but in whom we ought to welcome, and teach our pupils to welcome, fellow workers in the great field of the world's progress and civilisation."

Truly a fine ideal for any society, but how is it to be realised to any extent without the help of an international auxiliary language? The French and German, laboriously taught by teachers under present circumstances, hardly suffices for more than the mere beginnings of intercourse, and even then there remain outside the pale all the other nations, none the less interesting and eager for "intelligent and sympathetic understanding," the Russians, the Italians, the Spanish, Bohemians, Bulgarians, Roumanians, Finns, Swedes, Norwegians, Danes, etc. Meanwhile, pending the official adoption of Esperanto by such associations as the Modern Languages Association, hundreds of teachers and school children the world over are taking up Esperanto unofficially, and along its golden way entering as pioneers into the glowing land of international fellowship, for which Mr. Breul and his colleagues have so long been working and yearning.

Esperanto and the French Parliament.

A significant piece of news reaches us from Paris. The French Parliamentary Committee for *International Arbitration*, at whose head is M. d'Estournelle de Constant, recently received MM. General Sébert, President of the Permanent Committee of the Esperantist Congresses; Cart, President of the French Society for the Propagation of Esperanto; Bourlet, President of the Paris Esperanto Group. These gentlemen laid before the Committee the advisability of the adoption of an international language, and especially Esperanto, in regard to the development of the movement in favor of arbitration and peace. That Esperanto is steadily winning the approval of the authorities in this country is shown by the recent establishment of a Parliamentary Esperantist Group, under the presidency of M. Justin Godard, Member for Lyons, with MM. Ferdinand, Buisson, and Javal as vice-presidents; this group numbers already some fifty French members of parliament among its adherents. There is no doubt that this number will increase, for the Esperanto Groups in existence in practically every large provincial town are making strong representations to the "députés" for their districts, in order to enlist their active support of the efforts made in Parliament on behalf of Esperanto.



Diversaj Sciigoj.

Dua Itala Kongreso de la Esperantistoj okazos la 25an--28a de Majo en Ĝenovo. Ĉar oni ĵus malfermis en Torino kaj Romo du gravajn internaciajn Ekspoziciojn por festi la kvindekajn datrevenon de la itala sendependeco, certe multe da alilanduloj vizitos Italujon en tiu ĉi jaro. Inter tiuj vizitantoj estos kredeble ankaŭ multaj Esperantistoj. Al tiuj la samideanoj en Ĝenovo, kiu kuŝas inter la du urboj, faras koran inviton, kaj esperas, ke ili bonvolos elekti por sia vojaĝo tian tempon, kiu ebligas al ili ĉeesti la Kongreson. Ili tiel helpas por kuraĝigi la Esperantan movadon en Italujo, kiu nun komencas vere labori por nia kara afero. Ankaŭ ili havos la plezuron partopreni en bela festo en bela loko. Interesatoj volu skribi al la Komitato: *Via Assarotti 54-1^a, Genova, Italujo.*

Internacia Esperanta Tehnika Asocio estas nun provizore organizita de D-ro. Alfredo Stromboli (Industria ĥemiisto, Via Assarotti 54-1^a, Genova, Italujo). Tio estas farita laŭ invito de S-ro. Ing-o Ettinger, kiu unue alvokis la tehnikistan samideanaron al starigo de internacia organizaĵo. Inĝenieroj, ĥemiistoj kaj ĉiuj tehnikistoj, kiuj volus aliĝi, estas petataj skribi al D-ro. Stromboli, ankaŭ ili volu diskonigi ĉi tiun alvokon. Oni jam ricevis aliĝojn el naŭ landoj. Oficiala Organo de la Asocio dum la unua jaro estos la *Scienca Revuo*. La Regularo estos simila al tiu de la T.E.K.A., la kotizaĵo ĉiujara estos 4 sm. inkluzive kun abono al la *Scienca Revuo*. Personoj, kiuj estas pretaj, provizore funkcii kiel naciaj sekretarioj, volu skribi al D-ro. Stromboli. Oni aranĝas specialan kunvenon de la I.E.T.A. okaze de la Itala Kongreso anoncita en la supra paragrafo.

Sepa Universala Kongreso de Esperanto.—*Antverpeno, 20—27 aŭgusto, 1911.*—La personoj, kiuj mendas ĉambrojn aŭ manĝojn, devas *samtempe* skribi, kiam ili alvenos en Antverpeno (unua nokto, unua manĝo); se ne, ilia mendo ne estos plenumata.—LA SEPO POR LA SEPA.

Internacia Studenta Esperantista Frateco.—Nova societo fondita kun la celo faciligi per Esperanto la rilatojn inter studentoj tra la tuta mondo. Oficiala Organo: *La Studento*, Praha II., Ječná Ul. 24, Bohemia. Jara Kotizo: 0.50 Sm. Pluaj detaloj haveblaj per la Sekr., S-ro. A. S. Arnold, LL.B., 24, St. Mark's Place, Novjorko, U.S.A.

A Week in Paris.

A British Esperantists' Welcome by the Parisian Samideanoj.

The non-French-speaking person who visits Paris without knowing Esperanto certainly misses a great deal. He may see the public buildings and visit theatres and other resorts, but he most likely comes back with a very inaccurate idea of the Parisians. The Esperantist on the other hand finds himself as much at home as in his native place, and is welcomed everywhere by friendly *samideanoj*. I speak from experience, having just returned from a week's visit to Paris. I arrived on a Sunday morning, and not being able on that day to put myself in communication with the Esperantists, I spent the day in looking round the town. The being only one in such a sea of humanity, a unit among a crowd who are neither interested in you nor you in them, superinduces a feeling of solitude which all one's admiration of fine streets and buildings is insufficient to dispel. How different my experiences on the following day! I called on several Esperantists, and was immediately made acquainted with all that was going on. The first thing I did was to attend the funeral service of M. Huet, late on the staff of the *Revue*. This sad event was attended by many Parisian Esperantists, among them M. Carlo Bourlet and General Sebert, and I noticed a wreath sent by the Paris Esperanto Group. In the afternoon I assisted at a very different function, the "Réunion Mondaine," and what they call "thé parlé," presided over by Madame de Menil. An excellent lecture in Esperanto on "Costumes during the last century" was given by M. de Bièvre to a crowded audience. In the evening I attended the meeting of the Montmartre section of the Paris Group. On Tuesday evening I had the interesting experience of speaking, at the request of M. Warnier, a Paris samideano well known to us Londoners, before a class to whom he is teaching English. M. Warnier's students are no doubt progressing as well as most students of French here, but I feel constrained to say that there was scarcely one of them who could put an English sentence together correctly. However, M. Warnier allows the more attentive students to stay later to an Esperanto lesson, and here I was quite at home, and found the students were quite able to keep up a conversation in Esperanto. As M. Warnier is a thoroughly good teacher of English as well as Esperanto, and both classes had had the same number of lessons, the comparison is an instructive one as regards the much greater easiness of Esperanto. On Wednesday evening I visited the section of the 17th Arrondissement at Place Pereire, where, in the absence of the President through illness, I was cordially welcomed by M. R. Bollack, and asked to "say a few words." This I managed to do to general satisfaction, and spent a most agreeable evening, part of which was occupied by a guessing game, which exercises the conversational talent of all the members in turn. On Thursday evening, at the meeting of the section of *Paris Centre*, Café Béranger, Place de la République, I met for the first time with two or three Turkish Esperantists. As there were also Russians, Spaniards, and others present, the meeting was quite international. On Friday evening I attended the Junula sekcio in the Sorbonne, and also the grand réunion of the Paris Group, which takes place there every Friday. I was introduced to the meeting by M. Bourlet, the President, and the audience was much amused when, in reply to his welcome, I told them that a London evening paper had recently been trying to persuade its readers that it was almost impossible for English people to speak Esperanto correctly. I was assured by many of my hearers that they could discover no material difference

between my pronunciation of Esperanto and their own. However, practical evidence of that sort will probably not deter English journalists from continuing to assert, as they do from time to time, that no one ever did or could speak an "artificial" language. Throwing bricks at random is a habit with some people. On Saturday I visited the "Barço" and the section of the Quartier Latin. Sunday I spent in a round of visits to Esperantists, gave a lesson in English, and had a discussion on religion, all in Esperanto, and in the evening was the guest of General Sebert at the monthly dinner of the Paris Group in the Hotel Moderne. Among the guests was the well-known M. Ernest Archdeacon, the aviator, who, finding that flight is a *fait accompli*, is turning the whole of his attention to the next most necessary thing, Esperanto. He had just returned from Marseilles, where he had succeeded in interesting the local paper, *Le petit Marseillais*. He had also been instrumental in arranging an Esperanto translation competition in the Paris newspaper, *Excelsior*, and he suggests that we might be able to run a similar competition in a London newspaper. I had to depart early next day for London. In Paris I stayed at the Hotel du Globe, a thoroughly Esperantic place, with Esperantist host and hostess and waiter, and nearly every day I dined at the Restaurant Zelenka, 12, Rue d'Argeuteuil (near the Opera), where one of the waiters gave friendly advice on the *menu* in excellent Esperanto, and where every day there was an international gathering of *samideanoj*. The master, seeing that it attracts custom, has now put up on the window "Oni parolas en Esperanto," and is learning it himself. It will thus be seen that if one wishes to live the Esperanto life, Paris is a place to visit, and if one wishes to put Esperanto to the test, Paris is the place to do it in. Speaking to M. de Menil, I remarked that I had been very well treated by the Paris *samideanoj*. "The reason why you have been so well received," he replied, "is very simple—*unue vi estas Esperantisto, due vi estas afabla*." It seems to me he has put the case for the foreign visitor very neatly. To be made at home in Paris, firstly, you must be an Esperantist, and secondly, you must be affable—our *samideanoj* will do the rest.

Vivu la Geparizanoj!

G. L. BROWNE.



Libraro kaj Gazetaro.

Poliglota Vade Mecum de Internacia Farmaco, extracta ex diversis Pharmacopœis, cum Vocabulario ex 9 linguis per Esperanto. Verkita de Célestin Rousseau, Prezidanto de la "Syndicat général des Pharmaciens de France," etc. Kunlaborantoj: Sroj. Borson, Péloille et Sérée (*France*)—Ramon Bartomeu (*Spain*)—Grünfeld (*Russia*)—A. Haldin (*Sweden*)—P. Hessler (*Germany*)—Laurent (*Fr.*)—Law (*England*)—Levanzin (*Italy*)—De Skeel-Giörling (*Denmark*)—Van Schoor (*Belg., Hol.*)—Villaroya (*Spain*)—Published by Hachette et Cie. Paris, 1911. P. 288. Price 7s. 6d., post free.

Regarded from the viewpoint of either a practical work for pharmacists or a propagandist work for Esperanto, this book is equally valuable. The labour involved in its compilation must have been considerable. The amount of valuable material will be indicated by a recital of its contents. There are comparative tables of weights and measures, money equivalents, the three thermometric scales, densities, the numerals in nine languages, and commonly used medical terms and signs in eight languages with their Esperanto equivalents. The Formulary contains comparative tables of the strengths in many national Pharmacopœias of the most used preparations. The section on Nomenclature

and Vocabulary gives the names of the elements with their abbreviations and atomic weights, the chemical, zoological, and botanical suffixes in Esperanto, and a Vocabulary in Esperanto alphabetical order of the principal pharmaceutical and therapeutical terms, with their equivalents in English, French, German, Italian, Dutch, Spanish, Russian, Swedish, and Latin. This occupies 80 pages and comprises 1,120 terms. But what will render this part of the work of unique value to non-Esperantist pharmacists is a separate index in each of these languages to the terms so co-ordinated in the Vocabulary. By looking up any term in the index of one's own tongue and referring to the indicated paragraph in the Vocabulary one may find its equivalent in any of the languages collated; and, what is likely to be still more useful, as enabling a pharmacist to decipher foreign prescriptions, is the converse, viz., that by looking up the foreign term in its proper index and referring to the paragraph of the Vocabulary, he will find his own national term therefor. This section is followed by a brief selection of prescriptions of the various countries. The book closes with a grammar of Esperanto repeated in each of the tongues named.

The only criticisms we have to make are that not a few important terms are omitted from the Vocabulary—chloroform, quinine, aseptic, antiseptic, disinfectant, sedative, alterative, aperient, purgative, emetic, vomit, etc., and that many terms of which the Latin names are also those in common use are given an English translation. We never heard, for instance, of "vomit nut," though that is, of course, the translation of *nux vomica*. We were puzzled at first to account for the omission from the Vocabulary of such drugs as chlorine, iodine, sulphur, etc. These, however, are to be found in the table of chemical elements. But we would suggest that in future editions they be included in the indexes with a reference to that table, and also that a note to that effect be prefixed to the Vocabulary. The Latin terms in the Vocabulary are scanty as compared with the other languages. We have noted few inaccuracies in the languages of which we are able to judge, so that presumably the others also are fairly accurate. *Cinamo* is in English "cinnamon," not "cinnamom." On p. 104 gauze is three times spelt "ganze"; "jessamine" becomes "jassainine." These, however, are doubtless printer's errors, due to the type being composed and the proof read abroad. There are many such, but few, if any, that would cause misunderstanding.

Unstinted praise, however, must be given to the book from the Esperanto standpoint; for it fulfils a condition of the utmost value, in that *through the medium of Esperanto* there is now provided a polyglot manual of pharmaceutical terms that will be as useful to the non-Esperantist pharmacist as to the Esperantist. Moreover, as the author points out, he could not have compiled the work at all save by using Esperanto as a means of communication with his foreign colleagues. Every Esperantist pharmacist should own a copy, and point out to his non-Esperantist colleagues that its utility is entirely independent of a knowledge of Esperanto. The book itself will gradually do the rest.—KENNETH W. MILLICAN.

Esperanta Gvidlibro tra Bosnio kaj Hercegovino, bele ilustrita kaj presita 40-paĝa broŝuro por la vojaĝantoj tra tiuj interesaj sed ankoraŭ tro malmulte de la turistoj konataj landoj. El la antaŭparolo ni ĉerpas la jenajn sciigojn: "La loĝantoj de Bosnio kaj Hercegovino (ortodoksuloj, mahometanoj kaj katolikoj) parolas lingvon serb-kroatan, parenkan kun la ceteraj lingvoj slavaj. Tiuj lingvoj estas unu kaj la sama lingvo, iliaj ĉiuj literoj, same kiel en Esperanto, tute fonetike elparolataj; ĝi estas parolata krom en Bosnio-Hercegovino ankaŭ en Kroatujo, Slavonio, Suda Hungario, Serbujo, Istrio, Dalmatio kaj en Montenegro.

Ĝin parolas pli ol 9 milionoj da aŭtoĥtona loĝantaro. La sola diferenco inter ambaŭ naciaj nomoj konsistas el tio, ke kroatoj, uzante latinajn leterojn, estas katolikoj, kaj ke serboj, uzante rusajn literojn (nacia skribmaniero) kaj konante ankaŭ latinan skribon, estas ortodoksuloj. Por la propagando de Esperanto en tiuj landoj, ĵus aperis, eldonita de "La Stelo Bosnia," *Ĉefeĉa ŝlosilo en la Lingvo Kroata* laŭ la kutima prezo. Prezo de la "Gvidlibro" 40 heleroj aŭ 2 internaciaj responkuponoj, (5 pencoj) ĉe la Stelo Bosnia, Sarajevo, Bosnio.

Aliaj Verkoj Ricevitaj: *Le Problème de la Langue Internationale*, bonega represo de propaganda artikolo, kontribuita de Rektoro E. Boirac al la "Revue Pédagogique" kaj eldonita de Esp. Centra Oficejo, Paris; prezo: of. 25. *Propraj Nomoj en Esperanto*, verkita de P-ro P. Christaller, prezo: 10Sd. ĉe Esperanto-Propaganda Instituto, Kaiser-Wilhelm-Str. 15, Leipzig. *Patrino Anserino*, trad. de Winifred Sackville Stoner (kvinjara Esperantistineteto), prezo ne montrita, ĉe Esperanto-Oficejo, Washington, D.C., Usono.

La Revuo (Marŝo).—El la Biblia traduko "Eliri," farita de nia Majstro, ni havas ĉapitrojn xii.—xiv.; rimarkindaj esprimoj kaj komparoj estas: diru al la tuta komunumo de Izrael (*speak ye unto all the congregation of Israel*)—kaj ili prenu iom el la sango (*and they shall take of the blood*).—*Ne restigu iom de ĝi ĝis la mateno*; kio restos de ĝi... tion... (*ye shall let nothing of it remain until the morning, that which remaineth of it*)—*super ĉiuj dioj de Egiptujo Mi faros juĝon (against all the gods of Egypt I will execute judgement)*—festu ĝin kiel feston de la Eternulo en viaj generacioj, *legitan* por eterne festu ĝin (*ye shall keep it a feast to the LORD throughout your generations; ye shall keep it a feast by an ordinance for ever*)—kiu manĝos fermentaĵon de la unua tago ĝis la sepa tago, *ties animo* estos ekstermita el Izrael (*whosoever eateth leavened bread from the first day until the seventh day, that soul shall be cut off from Israel*)—*observu la ordonojn* pri la macoj (*and ye shall observe the feast of unleavened bread*)—ĉu li estas *indigēno* de la lando (or born in the land)—*ĉefojn* de Izrael (*elders of Israel*)—kaj la Egiptoj *urgis* la popolon (*and the Egyptians were urgent upon the people*)—granda amaso de diversgentaj homoj (a mixed multitude)—kaj da safoj kaj bovoj tre granda brutaro (*and flocks and herds, very much cattle*)—ili bakis *macajn platpanojn* (*they baked unleavened cakes*)—ne elportu el la domo *iom de la viando* eksteren (*thou shalt not carry forth ought of the flesh abroad out of the house*).—La sama leĝo estu por la *indigēno* kaj por la *aligentulo*, kiu *enloĝiĝis* inter vi (*one law shall be to him that is home-born, and unto the stranger that sojourneth among you*)—ĉiun unuenaskiton el la azenoj *elacetu* per ŝafo (*every firstling of an ass thou shalt redeem with a lamb*)—eble la popolo pentos (*lest peradventure the people repent*)—ili ekmoviĝis el Sukot kaj *starigis sian tendaron* en Etom (*they took their journey from Succoth and encamped in Etham*)—li *postkuris* la Izraelidojn (*he pursued after the children of Israel*)—kaj la Izraelidoj vidis la Egiptojn mortintaj sur la bordo de la maro (*and Israel saw the Egyptians dead (that they had died) upon the sea-shore*).

Inter aliaj pecoj estas: "Ne ludetu kun la amo," unua akto el komedio de Alfred de Musset, tradukita de H. kaj S. Stroel; "Haĝi-Pipun" de Svetozar Corovic, tradukita el serbokroata lingvo de E. Ferri; nekrologo pri la bedaŭrinde ĵus mortinta Prof. Charles Meray, verkita de Rektoro E. Boirac.—E.A.M.

La Vagabondo.—Oficiala organo de la E.V.K., 16, Westbourne Gardens, Hove, Sussex; Jarabono 1.25 Sm.—Traleginte la Januaran ekzempleron de ti ĉiu konata gazeteto, nun aperinta en nova formo, kvankam ni sincere deziras al ĝi sukceson, ni tamen ne kuraĝas esperi, ke ĝi estos tre bone akceptata de la Esperantis-

taro, krom de la anoj de la Klubo, kies organo ĝi estas, kaj ĉe kiuj, kompreneble, la indulgo superos la kritikemon; ĉar la stilo estas ĝenerale ne tro bona, kaj la gazeto estas plena je preseraroj. Espereble, tamen, tiujn punktojn oni pli zorge atentos en sekvontaj numeroj, kaj ja estas konstatebla, ke la dua numero estas en tiu rilate jam pli bona, ol la unua. Cetere, kiel sprite diras la ĉef-redaktorino, F-ino Oxenford, en sia Marta Babilado, oni ne devus tuj postuli al *Vagabondo*, tiun saman plenan akuratecon kaj laŭmodecon kiun oni kutimas ĉe ordinaraĵ "Konvenciuloj." Tion preterlasante, ni trovas en la unua numero du interesaĵojn. La unua estas mallonga saluto "Al la Vagabondo" de Zamenhof mem, kies lasta vorto al la artistoj estas jena: "Ne uzu malpure naturan la donon, per la belo vi semu la bonon!" Kaj tamen, malgraŭ la tuj-videbla justeco de la Majstra averto, la Vagabondo publikigas, en la fino de sia unua ekzemplero, apologion pri la verkoj de homoj, pri kiuj oni estas devigata diri, ke verŝajne ili celas semi la bonon—aŭ ion alian—per la malbela. Ni ankaŭ vizitis la ekspozicion de la Post-Impresistoj, kaj ni konstatis, ke je nia foriro el la salono, la aero ĉe Londona posttagmezo havas guston dolĉan, freŝan, puran; ke ni enspiras ĝin avide kiel homo, kiu vidis abomenindaĵon strangan kaj malpuran. Repensante pri tiu malfeliĉa ekspozicio, ni rememoras spritan parolon de iu verkisto franca pri la antikvaj Grekoj, kiuj kreis siajn verkojn belaj kiel la vizaĝo mem de Dio tial, ke "ili amis la belon en ĝia simpleco." La demando tuj prezentigas: Ĉu la Post-Impresistoj amas la belon en ia aspekto ajn? Ĉu ilia celo estas vekti en la homa koro amon al la belo, ĝojon pro la belo; aŭ ĉu vekti honton pro tio, ke la Post-Impresistoj ankaŭ estas homoj? Ĉu, fine, la vera celo de pentraĵo estas, reĝojigi la okulojn pro certiĝo, ke ili ne devos ĝin rigardi plu? Oni ja dirus, ke la pentraĵoj de la Post-Impresistoj estas frenezaj kreaĵoj de malsanuloj; kaj tiu impresio plifortiĝas de la konata fakto, ke kelkaj, almenaŭ, el tiuj "artistoj" efektive estas malsanaj, ne sole spirite, sed ankaŭ korpe... Ni kompatu ilin, kaj—anstataŭ verki apologiojn pri ilia malsana "arto"—ni penu forgesi la dolorigan senton, kiun postlasis ilia ekspozicio.—Inter la nomoj de l' novaj anoj de l' klubo ni rimarkas tiun de S-ro Dudley Hardy, la konata artisto. La numero ankaŭ enhavas tre bonajn reproduktaĵojn de pentroverkoj de kelkaj "Vagabondoj." Al la nova kolego tre konan saluton kaj bondeziron pri multvoja kaj gaja vagado!—V.A.

Dana Esperantisto.—La Administrantaro de ĉi tiu gazeto anoncas, ke pro rezultinta deficito ĝi estas devigata levi la antaŭan malaltan abonprezon ĝis 3 kronoj ĉiujare. Ĉar la gazeto estas la sola interligilo inter la danaj kluboj oni esperas, ke la eksterlandaj amikoj subtenos reabonante mem kaj abonigante aliajn. Anoncoj ankaŭ estas petataj. Interesatoj bonvolu skribi al *Esp.-Oficejo, 35 Bredgade, Kopenhago, Danujo*, Okaze de ĉi tiu kaj similaj anoncoj, ni demandas al ni, ĉu oni ne povus pli efike solvi la problemon per **interlanda** kunlaboro. Tion oni jam kun sukceso ekprovas, ekzemple, en Rumanujo kaj Bulgarujo per la tre bona gazeto "Danubo." Sajnas al ni, ke tute ne malfacile estus al niaj nordaj amikoj, aranĝi ke Danujo, Norvegujo kaj Svedujo kombinu siajn fortojn por eldonigi komunan *Esperantan* gazeton vere vivipovan. Se bezone, ĉiu lando al tiu komuna tute Esperante redaktita organo povus aldoni specialan propagandan kvarpaĝan folion en sia respektiva nacia lingvo, ankaŭ eble aparte aĉeteblan po-kvante kaj disdoneblan kiel propagandilon en publikaj kunvenoj. Tiel oni ne nur ŝpare koncentrus siajn monajn fortojn, sed ankaŭ farus vere "nova-sentan" kombinon, kiu nepre tre helpus al samideana interligo de la tri landoj. Kaj ne plu oni estus devigata publikigi bedaŭrigajn anoncojn pri malfortikeco de la kaso, sed navus amatan gazeton, kiun oni povus kun fiero elmontri kiel simbolon de l' Esperantismo!—W.M.

Esperanto Progress Abroad.

Bohemia.—The latest report of the Bohemian Esperantist Union shows that Esperanto is here progressing no less remarkably than in other countries. We note a few items:—The Corporation of KARLIN (a suburb of Prague) has voted a subvention of 100 crowns to the local Esperanto Information Bureau.—Recognising the growing importance of Esperanto in assisting and communicating with foreign visitors, the Committee of the *Bohemian Touring League* has added to its members a delegate of the Bohemian Esperantist Union.—Upwards of 50 courses of instruction in Esperanto have recently been started in PRAGUE and other Bohemian towns.—In PROSTEJOV, in Moravia, 80 pupils are attending an Esperanto class in the Commercial Academy, and in BUDEJOVICE a class is being held in the Girls' Industrial School. The headmaster of the "Gymnasium" at PRAGUE, in a special circular, has recently called the attention of scholars to the Esperanto courses organised by the Bohemian Esperantist Union. New groups are announced in Chrzin, Louny, Ceska Skalice, Rakovník, Nymburk, Kladno, and Píbram.—The January number of the *Bohemia Revuo Esperantista* gives the names of 30 business firms in Prague where Esperanto is spoken and used for correspondence.—A new edition is being prepared of the *Bohemian Esperanto Key*, of which some 50,000 copies have up to the present been sold or distributed in all parts of the country.

Holland.—As a result of a circular recently issued by the HAGUE Esperanto Society to principal teachers on "Esperanto as a Help to the Simplification of the Educational Programme," the head of an important Boys' School in Perponcher Street has introduced Esperanto as an optional subject for his pupils, and a course of instruction in the language is now being conducted.—A propaganda article in a leading commercial paper in the same town, setting forth the utility of Esperanto for business men, has led to the starting of an Esperanto class under the auspices of the local Commercial Union.—Upwards of 600 people visited a propaganda exhibition organised by the Workingmen's Esperanto Club in AMSTERDAM, as many as 70 giving in their names for the course of instruction since begun.—In BOXTEL an Esperanto group has been established by employees on the State Railway.

Hungary.—As in other lands, here also Esperanto is penetrating rapidly into educational circles. By the efforts of Mr. Marich, an Esperanto course has been started at KOLOSVAR University, and a group founded under the presidency of prominent doctors. At BUDAPEST Mr. Marich, with the official authorisation of the municipality, is conducting Esperanto classes in six large public schools; a course is also being well attended at the Military Academy.

United States.—The January and February numbers of *Amerika Esperantisto* show that Esperantists' activity in the States is as keen as ever. A promising feature is the amount of support given to the movement by public educational authorities. The Press is also beginning to help. In MONTPELIER, Vt., interesting articles on and in Esperanto are being published in important daily papers. The Governor and Vice-Governor of the State of Vermont have been convinced by personal investigation of the practical utility of Esperanto, and already clubs and classes are being formed.—In ST. JOHNSBURY, in the same State, 22 children in the local elementary school are being taught the language.—At BOSTON the Esperanto group, thanks to the enthusiasm and liberality of some of its members, is in the fortunate position of having in its treasury 600 dollars. Under these conditions much propaganda work is being carried on, several classes are being conducted, and the group is

rapidly gaining new adherents.—In EAST BRIDGEWATER Esperanto is being taught to pupils from the upper classes of the public elementary school.—In ROCKVILLE, Conn., a class is also being held at the Higher Grade School.—At Cornell University, ITHACA, N.Y., an Esperanto Club has been formed by the Chinese Students.—Very encouraging news comes from PITTSBURG. In September last, at a meeting held in the University Club, the heads of several leading schools and colleges, on the initiative of Dr. McCormick, Chancellor of Pittsburg University, offered to give Esperanto a trial in their various institutions. The result is that Esperanto now seems to have established itself firmly in educational circles here. Prof. J. C. Armstrong, principal of the famous East Liberty Academy, on the 1st February adopted Esperanto as a regular subject in his curriculum. Esperanto is now also on the programme at the University, where a hundred pupils are attending a course conducted by Professor Christen. This decisive approval of the language by leading educational authorities cannot fail to give considerable impetus to our movement.—Among other schools and colleges which have become interested in Esperanto are "The Institute of Arts and Sciences," MANCHESTER, N.H., "Blaisville Female College," PITTSBURG, GRINNELL University, Iowa, Strayer's Commercial School, BALTIMORE, Md., Bristol School, WASHINGTON, D.C., University School, CLEVELAND, the Scheimon Evening School for Russians and Poles, SPRINGFIELD, etc.—An Esperanto Club has been started on the U.S. warship *Maryland* at SAN DIEGO BAY, Cal.

Japan.—*Japana Esp. Asocio* faris la novjaran festmanĝon la vesperon de la 19a de Januaro; D-ro Kroita parolis pri la nuna stato de la Asocio.—*Japana Esperantisto* (gazeto), kies eldonado estis ĉesigita de iaj kaŭzoj en la lasta duono de la kurinta jaro, reaperos publike depost Marto, regule ĉiun monaton.—*S-ro Abiko*, sek. de J.E.A., ĵus revenis al ni el sia vojaĝo en Eŭropo kaj Ameriko.—*Orienta Stelo*, dumonata, hektografita, malgranda gazeteto por japanaj lernantoj naskiĝis kun la nova jaro, kiel organo de Yokoska Esp. Societo.—En *Centra Meteorologia Observatorio* en Tokio D-ro Nakamura, estro de la Observatorio, instruas pri Esperanto kelkajn kolegojn.—*Ŝiba Esp. Grupo*, nova grupo en Tokio, komencis vesperan kurson de Esperanto.—K. OSSAKA.

Financa rezultato de la Kvina.—Esperanta Fako (nun ĉiusemajne enpresata) de la grava Barcelona ĉiutaga ĵurnalo, *La Publicidad*, ĵus publikigis la financon rezultaton de la Kvina Tutmonda Esperantista Kongreso en 1909. Malgraŭ la riĉaj festoj kaj la elegantaj presaĵoj, kiujn ĝuis la Kongresanoj, dank' al la ŝparemo de la Komitato kaj la lerta tenado de la kongresa kaso, la Kongreso lasis profiton de 2,251 pesetoj. Tiu sumo estas laŭ la kongresa regularo dividita en tri partojn, el kiuj unu iras al la Nacia Kataluna Federacio Esperanta, unu al la Centra Oficejo kaj unu al la konstanta Kongresa Kaso.

Internacia Ligo de Poŝtoficistoj fondiĝis la 22an de Januaro en Dresdono, kun celo kunligi ĉiujn esperantistajn kolegojn de ĉiuj landoj, ĉar per speciala ligo de Poŝtistoj la registroj pli volonte donos al Poŝtoficistoj la permeson porti sur la uniformo la Esperantan signon. La "I.L.d.P." eldonas specialan presitan gazeton kun titolo *Poŝta Esperantisto*, en kiu ĝi intencas publikigi ĉion, kio interesas Esperanton kaj la poŝton. Precipe oni petas informojn pri ĉiu speciala kurso por Poŝtistoj kaj nomojn kaj detalajn adresojn de ĉiuj poŝtistoj sciantaj Esperanton, por ke oni povu ilin varbi por la ligo. Kolegoj de ĉiuj landoj aliĝu tuj la ligon kaj postulu tuj senpage ĝian regularon kaj provnumeron de la ligorgano, de Sinjoro *Paŭlo Schmidt*, Dresdono, *Herbertstr. 23*.

The Fourth British Esperanto Congress.

Letter from the Organising Secretaries to readers of THE BRITISH ESPERANTIST:—

Although a ready response has been received to our petition to the "Esperantistaro" to send early for the Congress tickets, we still have a considerable number awaiting disposal.

The solidity of the arrangements depends to a great extent upon the support of the delegates. Please do not delay; send now: 1s. for a Congress ticket, 3s. 6d. for a Congress ticket inclusive of Ball.—The triple tickets for the Saturday afternoon Propaganda meeting are also ready, and the price is 6d. each. Trams to and fro, and entrance to the gardens.

The *Illustrated Esperanto Guide Book* to Southport is almost completed, and will be sent *post free* to all affiliated Groups who make application through their secretary, stating the number they are prepared to distribute. We are publishing 2,000 copies, and wish everyone to be in circulation either before or during the Congress. The accommodation at headquarters, viz., "The Prince of Wales Hotel," promises to be taken up very quickly. Each application is dealt with in strict rotation.

If at all possible, we advise you to make an effort to be in Southport for the Friday evening MILITARY BAND CONCERT. If fine weather prevails (and we have it on order!), the sight of the fairyland enclosure will be one ever to live in the memory.

For the PROPAGANDA MEETING the following eminent Esperantists have promised "fari parolojn":—Messrs. H. B. Mudie, J. M. Warden, W. W. Mann, W. B. Currie, and F. J. West. D-ro Pollen will preside, supported by S-ro H. Brisbane Eldon, LL.B.

The EVENING CONCERT will be arranged by the *London Esperantista Vagabonda Klubo*. Musical and dramatic items are promised. A few reserved seats at 1s. will be available.—At this concert delegates will be officially welcomed to Southport by His Worship the Mayor, Alderman C. E. AUSTIN, J.P., the chairman for this occasion being Mr. H. Brisbane Eldon, supported by the Rev. Joseph Ashby (President, Southport Group).

The ESPERANTO SERVICE on the Sunday, 2.30 p.m., promises to be a most interesting and acceptable item of the Congress. The Rev. C. J. Senior, M.A., of LILLINGSTONE LOVELL, will officiate. The full service will be printed to enable the "Kongresanoj" to participate in the singing and chanting. The church organist, W. SILKSTONE DOBSON, L.R.A.M., L.C.T., will undertake the musical arrangements.

The CONCERT on the Monday evening preceding the Ball will commence with the play—"The Bishop's Candlesticks," translated by Mr. W. B. Currie, permission having been granted by Messrs. S. French, Ltd. The parts will be sustained by members of the Burnley Group.

The other items of the programme will be given by members of the Federated Lancashire and Cheshire Groups.

For the convenience of those intending visitors who prefer or desire *private apartments*, either with or without "board," the Reception Committee have a list of recommended addresses printed in readiness, and will be pleased to send a copy to anyone writing to the *Organising Secretaries* at 38, London-street.

One word in conclusion: Don't delay, send at once for your Congress tickets and Guide Books, and so lighten the labour of the officials at the "akceptejo."

P. FOSTER.

GEO. W. IDDON.

Organising Secretaries.

Brita Kroniko.

NEW GROUPS.

Oxford.—Ĉe kunveno okazinta la 16an de Marto oni decidis starigi Esperantistan grupon en Oxford. Oni elektis S-ron A. T. Maling kiel Prezidanton kaj F-inon H. T. Sidford kiel Sekretarion. La unua oficiala kunveno okazos la 6an de Majo. Estas petate, ke ĉiuj Esperantistoj kaj personoj, kiuj deziras lerni Esperanton en Oxford, tuj skribu al F-ino Sidford (219, Iffley-road, Oxford) por informiĝi pri la kunvenejo.

OKAZONTAĴOJ.

Esperanto-Tago.—As many Esperantists from the provinces will be in London on the occasion of the Coronation Festivities, it has been proposed that they foregather at the Festival of Empire (Crystal Palace) on Saturday, June 24, for an *Esperanto-Tago*. Further details of arrangements will be given in the June number of the B.E.

Epping Forest.—A ramble is being arranged here for Saturday, May 27, conducted by the Buckhurst Hill group. It is hoped that as many Esperantists and friends as possible will take part in this enjoyable outing. Further particulars from Miss N. Stacy, Woodthorpe, Buckhurst Hill.

Posttagmezaĵ Kunvenoj.—En ĉiu sabato dum la monato Majo okazos neformala kunveno de Esperantistoj por interparolado je la sekvantaj datoj kaj lokoj:—Majo 6, je 3.30, Kew Gardens (Kew Green Gate); 13: Hampstead Tubstacio, 3.0; 20: National Gallery, 3.0; 27: Albert Memorial (post la dorso de l' princo), 3.0.—Oni kutime teomanĝos kune je la 5a. *Komencantoj tutkore invitataj.* Portu la verdan stelon kaj parolu nur Esperanton! Pluaj detaloj haveblaj ĉe S-ro H. J. Torpey, 22, Rochester-square, Camden-road, N.W.

Charing Cross.—Pro la granda sukceso de la lasta societa kunveno de ĉi tiu klubo, okazinta en la Restoracio Eustace Miles, 40, Chandos-street, la membroj nun aranĝas Esperantan Vesperfeston kaj Dancon, en la sama "Verda Salono," okazontan la 20an de Majo, de la 7a ĝis la 11a. Inter aliaj interesoĵoj havas lokon sur la programo komedioto "Ne Decidema" (ludota de F-inoj F. Barker kaj Hodgson je la 8.30), ankaŭ kartludoj, dancado, k.t.p. Biletoj (1s.) aĉeteblaj ĉe la B.E.A., F-ino F. Barker, 48, Beechcroft-road, Upper Tooting, S.W., aŭ F-ino Hodgson, 52, Lower Sloane-street, S.W.

LONDONO.

Londona Klubo.—*Marto 24:* Diskuto pri la libro "Marta."—*Marto 31:* Ĉiujara Kunveno Ĝenerala. La presita raporto* montras, ke la klubo daŭre progresis dum la pasinta jaro. Laŭ la financa raporto, oni transportis al la nova jaro saldon de 348 spesmioloj.—*Aprilo 7:* Parolo de S-ro Edmond Privat, kiun li nomis "Literatura Babilado," sed tiu titolo donis nur tre malfortan ideon de lia admirinda parolo. Multaj membroj jam aŭdis S-ro Privat antaŭ nelonge ĉe la Konferenco Federacia, sed estis des pli avidaj aŭdi lin denove. Estas neeble, peni ĉi tie priskribi la parolon, eĉ citi la multajn rubrikojn tuŝitajn, kaj ni povas nur bedaŭri tiujn, kiujn ne ĉeestis.—*Aprilo 21:* Parolo de S-ro J. Bredall, F.R.G.S.: "Kvardekjara sperto de Vojaĝoj kaj Vojaĝantoj." Tiu estis la unua vizito de S-ro Bredall al la klubo post gratulinda resaniĝo el tre dangeŝa malsano. La klubanoj tre ĝojis revidi denove

* Havebla ĉe la sekretario laŭ peto per duonpence afrankita koverto.

sian fervoran samideanon. Lia parolo estis tre interesa. Unue li traktis la tempon, kiam li devis komenci siajn vojaĝojn; estis dum la francaprusa milito. Liaj aventuroj, kiam li venkis la diversajn malhelpaĵojn por penetri kiel kuriero speciala en Parizon, estis tre strangaj. *Vizitantoj* dum la monato estis: S-ro C. Chomette el Parizo, kiu, ne povante paroli unu vorton de angla lingvo, kuraĝe venis Londonon por praktiki sian metion, kaj cetere interesi la anglojn pri Esperanto. En la sama vespero oni akceptis S-ron Raymond Dulaurens, ankaŭ el la franca ĉefurbo, kiu parolis en la klubo post sia samlandano. Alia vizitanto estis S-ro Marcel Durand el Lyons.—H.D.A.

LA PROVINCOJ.

Bath.—En la loka gazeto *Bath Herald*, la 8an de Aprilo, aperis bonega ĉefartikolo pri la progreso de Esperanto kaj la U.E.A.

Bolton.—La BRITISH ESPERANTIST nun troviĝas en la legoĉambro de la publika Centra Biblioteko.

Bradford.—Tre interesplenaj kunvenoj okazis dum la monato. Je la 2a oni pridiskutis la temon "Ĉu la platona amo estas ebla"? kaj tiu diskuto produktis tre malsimilajn opiniojn. Je la 9a la sinjorinoj prezentis serion de ŝaradoj. Oni treege ĝuis la prezentadon, kaj oni povas konsili, ke aliaj grupoj provu la faradon de ŝaradoj. La 16an estis legita tre amuza kaj lerte verkita priskribo de vojaĝo eksterlanda, kiun afable sendis al ni la Edinburga grupo, kaj fine, la 23an, oni aranĝis "Neantaŭpripensitajn parolojn." Tre sukcesplenaj kunvenoj okazis dum la monato. De vistrondo kaj danco la societo sufiĉe profitis por neniigi kasan deficiton kaj lasi monon en la kaso. Dufoje la sekretario faris propagandajn paroladojn, unue antaŭ la loka Kooperativa Vira Gildo kaj poste antaŭ religia societo. La lingvo nun estas uzata de almenaŭ du komercistoj en la urbo. Oni ofte aŭdas pri lernantoj de Esperanto, kiuj ne ankoraŭ aliĝis al la Societo kaj kompreneble oni atendas novajn anojn el la komencantoj. Multaj faktoj montras, ke la lingvo iom post iom enpenetras en la vivon de la ĉitieuloj kaj oni kun fido rigardas al la estonteco.

Burnley.—Aprilo 4: Ĉiujara kunveno ĝenerala de la loka grupo, en la Esperanto-Oficejo en Hargreaves-street. En la foresto de la senlaca prezidanto, W. B. Currie, la kunvenon kondukis S-ro H. Pilling, vicprezidanto. Li faris bonegan kaj entuziasmigan parolon pri la Esperantismo. S-ro Currie estis unuanime reelektita prezidanto por 1911-12. Estis raportite, ke la grupo finance fartas bone, sed ke la grupo ne faris grandan progreson nombre.—La kurso Esperanta por knaboj ĝis la aĝo de 14 jaroj nun rekomenciĝis; ĝin instruas S-ro Currie.

Leeds.—Feb. 19: S-ro. J. Hedley Ince paroladis propagande en la "Burley-road Adult School," kun ĉeesto de 84 membroj. La 26an, li denove parolis antaŭ la sama societo, kaj faris specimenan lecionon pri la elementoj de Esperanto.—La 6an de Marto: Parolado de S-ro. Ince en la "Tennant Hall," antaŭ profunde interesata aŭskultantaro de pli ol 80 membroj de la Vira Asocio de l' Preĝejo de "All Souls."—La 17an de Marto, la societo ricevis viziton de la anoj de la grupo el Oak-road, kaj oni pasigis tre agrablan vesperon per kantado, deklamado, ludado, k.t.p.—L. BRIGGS.

Newcastle-on-Tyne.—Sekve de parolo propaganda de S-ro J. Mathieson, "Kial mi estas Esperantisto," antaŭ la membroj de la Socialista Societo, kurso nun komenciĝis kun dudek lernantoj. Lerta Esperantisto, S-ro T. Bryce, instruos kun helpo de S-ro T. Green, kaj oni antaŭvidas al tre sukcesa kurso.—Laŭ la *Newcastle Chronicle* la loka Esperantista Societo aranĝis specialan trimonatan kurson por pretigi partoprenantojn en la Antverpena Kongreso.

Norwich.—Oni komencis novan ĉiusemajnan kurson ĉe la Y.M.C.A. je la 4a de Aprilo. Anoj tre entuziasmaj. Instruisto: S-ro S. Jackson Coleman, 48, St. Giles'-street, Norwich.

Reading.—La vintraj kursoj por infanoj nun finiĝis. En la ferma kunveno la prezidanto kaj instruisto, S-ro Haynes, disdonis premiojn al la sukcesintoj en ekzameno de li aranĝita. S-ro A. H. Cunningham, B.A., en la nomo de la grupo dankis al S-ro Haynes pro la donaco de l' premioj kaj ankaŭ pro la sinoferema maniero, laŭ kiu li ĉeestis semajnon post semajno por instrui la infanojn.—La societo elektis S-ron S. Jackson Coleman, kiu transloĝis antaŭnelonge al Norwich, kiel Honoran Vic-prezidanton, kaj donacis al li nombron da Esperantaj libroj kiel memoraĵon.—F.H.C.

Stratford-on-Avon.—Pli ol tridek Esperantistoj el Bradford, Birmingham, Cheltenham, Coventry, Hastings, Leamington, Newcastle, Northampton kaj Old Hill vizitis tiun ĉi urbon okaze de la "Shakespeare" festo je Paska lundo. Inter ili troviĝis unu Hispano kaj du Norvegoj. Dum la posttagmezo ili vizitis la vidindaĵojn de la urbo kaj pasigis agrablan horon sur la rivero.—F.W.H.

KIMRUJO.

La nove-fondita *Nordkimruja Esperanto-Ligo* daŭras progresi rapide kaj bonege. "Poŝta Rondira Biblioteko," ĵus starigis, por helpi la rondiron de la Esperantaj gazetoj kaj libroj en Norda Kimrujo.

Barry.—Marto 6: Antaŭ la "Trinity Mutual Improvement Society," parolado pri Esperanto, de S-ro. R. T. Evans, Estro de la Lernejo Romilly. La temo allogis bonan nombron da aŭskultantoj kaj elvokis interesan diskutadon.

Portmadoc.—La ĉi-tiea Esperantistaro ĵus aliĝis al la B.E.A. Sekretariino estas F-ino Gwen Owen, 4, Rocheterrace, Garth. S-ro V. Hayman daŭre kondukas kursojn ĉiusemajne, ĉe si.

Rhos (Ruabon).—En la 1911a Eisteddfod de tiu ĉi loko oni trovas Esperanto-Konkurson, pri artikoleto tradukota Esperanten. Premio de £1 estas donota, en la nomo de la N.W.E.L., de ĝia Prezidanto, S-ro G. M. Griffith.

Wrexham.—En ĉi tiu urbo, sciigo pri la Nordkimruja Esperanto-Ligo estas ricevebla ĉe S-ro H. Powell Hughes, 7, Temple-row.

SKOTLANDO.

Edinburgo.—La jarkunveno de la *Edinburgh Esperanto Society* okazis la 12an de Aprilo, kiam elektigis kiel prezidanto por la sezono 1911-12 S-ro Andrew Wilson, A.M.I.C.E., F.R.S.E.; kiel vic-prezidantoj, S-ino Annie Robb kaj S-ro William Rae; kiel sekretario, kasisto, kaj konsulo, respektive, S-roj Page, Ford kaj Malloch. La ordinara konsilantoj estas F-inoj Agnes A. Adam, Jane Baird kaj A. M. Munro, kaj S-roj Harvey, Morrison, Dishart, Wight, Pringle kaj McCallum. La raportoj de la konsilantaro kaj la kasisto estis aprobitaj. Ili montris sufiĉe bonan staton de la Societo. La konsulo raportis pri diversaj devoj, kiujn li plenumis dum la jaro, kiuj estis pli multaj, ol antaŭe. La eksigo de S-ro Warden de la ofico de prezidanto, kiun li tenis dum kvin jaroj, kun granda honoro al si kaj bono al la Societo, estas tre bedaŭrata; sed pro profesiaj kaj aliaj devoj li decidis, ke li ne serĉos oficon dum la nuna jaro. Liaj servoj al la Edinburga grupo kaj al la Esperantista movado estas netakseblaj, kaj kvankam li sin retiras en la rangon de privata membro, oni estas certa, ke ne mankos al nia kara afero, lia tuta sindonema entuziasmo kaj forto kiel antaŭe. Post diskutado kaj zorga konsiderado de la letero de D-ro Zamenhof pri organizado

de kongresoj, k.t.p., aperinta en la oficiala gazeto, la grupo unuvoĉe decidis sendi ses rajtigatajn reprezentantojn (po unu por ĉiuj 25 membroj) al la Antverpena kongreso.

Scottish Esperanto Congress.—The arrangements for the Sixth Annual Esperanto Congress are well advanced. The event bids fair to eclipse all previous national Esperanto gatherings in Scotland, and it is fully hoped that our movement throughout the country will receive great impulse as the result. The Congress will take place at Dundee between the 16th and 19th June, and the local friends are putting forth every effort to make the meetings varied, interesting, and memorable. They have enlisted the friendly sympathy of some 30 of the leading representative gentlemen and officials in the community as Hon. Vice-Presidents, and the City Council has agreed to give to the Congress an official Civic Reception in the Albert Galleries, to which many of the leading citizens will be invited, to welcome the Esperantists to the ancient City of the Tay.

On the evening of *Friday, 16th June*, the Dundee Esperanto Club will formally welcome the members of Congress at a public meeting of a propaganda character, addresses and music alternating. On the morning of Saturday the 17th the various committees will probably meet for the discussion of important matters bearing on the welfare of the movement in Scotland; and small parties of Congressists will be personally conducted by the local Esperantists to see the sights of the city. At 1 o'clock lunch will be provided for the members of Congress. At 2 o'clock the Congress will assemble in the Y.M.C.A. Hall for the discussion of the various matters submitted by the Federation Executive. The President of the Federation will welcome the delegates, and one member from each affiliated club will respond briefly, whilst foreign Esperantists will also have a place on the programme. At 5 o'clock afternoon tea will be provided, and the usual Congress photograph will be taken. At 7 the Lord Provost and Magistrates will give the Official Reception of the City in the Albert Galleries, tea being provided. An interesting and varied programme is to be arranged, with brief addresses by representative friends. A play will also be rendered, "The Foreign Correspondent," by local Esperantists. On *Sunday* there will be a religious service in the leading Congregational Church, viz., Ward Chapel, in the afternoon, and in the evening a musical service will probably be arranged for. On Monday some departmental meetings may be held, and arrangements for excursions will be made for those friends who can continue in Dundee. It is expected that hospitality will be provided for all members of Congress who can stay from Friday or Saturday to Monday, provided that they notify before the end of May their intention to be at the Congress. The cost of the Congress ticket will probably be two shillings, which will cover admission to all meetings, lunch, afternoon tea, etc., on Saturday. The official programme will be forwarded when ready to all applicants by the Sec. of the local Club, A. A. SLIDDERS, Solicitor, 10, Whitehall-street, Dundee. A hearty welcome to all!

LA FEDERACIOJ.

Nordorienta.—La lasta kunveno de la suprecitata gruparo okazis en la salono de la "Literary and Philosophical Society," Middlesbrough, reprezentantoj ĉeestis el la diversaj grupoj en Middlesbrough, Stockton, West Hartlepool, Darlington, Newcastle, Gateshead, kaj Blackhill. Interesa diskuto okazis pri la venonta Antverpena Kongreso, kaj montriĝis, ke multaj federacianoj decidis partopreni. Posttagmeze S-ro. J. C. Lovell el la loka grupo legis lertan verkaĵon pri "La enkonduko kaj akcepto de novaj Esperantaj vortoj," kaj multaj samideanoj poste diskutis pri la afero. Estis decidite, ke la Sekretario rondirigu la verkaĵon inter la

diversaj grupoj. La proksima kunveno okazos en DURHAM, la katedrala urbo, kredeble dum la monato Majo. La propaganda kunveno vespere, sub la prezido de S-ro. Baker Hudson kaj kun ĉeesto de S-ro. Penry Williams, M.P., estis grandega sukceso, eble la plej sukcesa, kiun la gruparo ĝis nun havis. Paroladis angle S-ro. M. J. Mathieson kaj S-ro. J. Achyll Jones, B.A., la unua pri la temo "Kial mi estas Esperantisto," kaj la dua pri "La scienca kaj literatura aspektoj de la lingvo." La muzika kaj teatra parto de la programo estis ankaŭ bonega, kaj precipe rimarkinda estis la lerta maniero, en kiu kelkaj junaj Esperantistinetoj deklamis kaj kantis la lingvon.—Bonaj raportoj estis presitaj en *Northern Echo*, *North Star*, *North-Eastern Daily Gazette*, kaj *Yorkshire Herald*.

LA NORDA KARAVANO.

Route A, Antwerp viâ Grimsby.—A special fast ship will sail on *Saturday night, Aug. 19*, about 9 p.m., arriving in Antwerp about 12 o'clock Sunday, Aug. 20, provided that we guarantee 50 berths (fully paid) before JUNE 1ST. For 16-day fares see G.C. handbook. If any town is not on their list, please communicate with me. As the Grimsby route is the cheapest, and as on this occasion the ship will be a specially large and fast one, those who only intend to make a short visit would be well advised to use it. There is only a limited number of berths (about 70), therefore those who first apply to me, *with full fare*, will receive first consideration. Saloon fare, return Grimsby, Antwerp, £1.

Route B, Antwerp viâ Hull and Rotterdam.—Daily service. Saloon return, Hull and Rotterdam, £1. Rail return, 2nd class, 8s. 2d.; 3rd class, 6s. 5d., between Rotterdam and Antwerp. If we guarantee, BEFORE JUNE 1ST, for any date in August, 75 persons, we can have a special steamer, and probably special train and rebate, between Rotterdam and Antwerp. The companies emphatically insist on *June 1st*, because of special cargo arrangements. Therefore all fares must be paid TO ME before that date, or the special arrangements fall through.

When sending money to me, please add 6d. for postages and other necessary expenses, and also kindly state definitely all particulars asked for in the notice printed in the last issue of BRITISH ESPERANTIST.

E. J. BRIERLEY, Grosvenor Road, St. Helens.

La Londona Karavano kondukota de S-ro P. Blaise forveturos el Londono sabaton la 19an de Augusto, tiamaniere, ke la partoprenantoj povos ĉeesti la festojn en Antverpeno jam la proksiman tagon.—Biletoj, iro kaj reveno, de Londono ĝis Antverpeno (aŭ March ĝis Antverpeno tra Harwich): 2a klaso sur la ŝipo kaj la fervojo, £1 1s. op.—1a klaso surŝipe kaj 2a fervoje, £1 12s. op.—Oni volu sendi jam sian monon por la biletoj, ĉar oni devas garantii certan nombron al la kompanioj koncernataj. (3, Lynette-Av., Clapham, S.W.).

Bicikla Pilgrimado.—Mi havas la intencon—se la pen-tekosta vetero ne estos tre malagrabla, kaj se tiam troviĝos en miaj malnovaj muskoloj sufiĉe da forto—rajdi bicikle el Putney al la Kongreso en Southport. Trapasotaj urboj: St. Albans, Dunstable, Stony Stratford, Rugby, Nuneaton, Tamworth, Crewe, Warrington, St. Helens, Ormskirk. Aŭ eble: St. Albans, Dunstable, Northampton, Leicester, Derby, Matlock, Bakewell, Castleton, Stockport, Mnachester, Wigan.

Mi ekiros jaŭdon ran Junio je la 4a Matene, dormos ie mezlande, kaj esperos alveni en la Kongresurbon vendredon posttagmeze aŭ fruvespere. Ĉiu Esperantisto-biciklisto, kiu volos kunrajdi aŭ la tutan distancon aŭ parton da ĝi, ĉiu, kiu povas doni utilajn sciigojn ekzemple pri Esp. gastejoj aŭ pri aliaj lokoj envoje vizitindaj bonvolu skribi al E. L. Kearney, 33, Oakhill-road, Putney, London, S.W.

The British Esperanto Association (Incorporated).

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—“If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member.”

J. BROWN, M.A., 39, *Rupert-street, Glasgow*; W.M. BROWN, “*Mayfield*,” *Chorley, Lancs.*; Miss F. N. BROWNE, “*Kynance*,” *Eldorado Crescent, Cheltenham, Glos.*; Miss G. CLARKE, 371, *Unthank-road, Norwich*; E. H. GREIG, 60, *Brookman-street, Kalgoorlie, West Australia*; Miss F. H. HANBURY, *Stanley House, Milner-street, Chelsea, S.W.*; Miss C. HEDLEY, 7, *Upper Queen-street, Blackpool*; H. F. HEWETSON, R.N., H.M.S. “*Essex*,” *Fourth Cruiser Squadron*; Dr. O. L. HOLST, 20, *Upperton Gardens, Eastbourne*; A. MACKENZIE, *Hill Crescent, Cupar-Fife, N.B.*; V. J. MATTHEWS, *St. George's-terrace, Perth, W. Australia*; W. PARKINSON, 156, *Counce-street, Blackpool*; Mrs. M. A. PENNEY, 5, *Allfarthing-lane, Wandsworth, S.W.*; T. SIMPSON and Mrs. E. H. SIMPSON, 20, *Church-road, Homerton, London, N.E.*; Miss C. O. TAYLOR, “*Espero*,” *Stanway-road, Earlsdon, Coventry*; D. TILLY, *Whangarei, New Zealand*; W. UTTLEY, 18, *Fountain-street, Hull*; L. C. WOOTTON, 20, *Cloudeley-square, London, N.*

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

*Miss H. G. HARVEY, *Edinburgh*; C. E. FERGUSON, *Kettering*.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

*Misses S. E. RAE, *CONSTANCE LEE, *J. W. FILSHILL, *Mrs. I. C. WYNNE, Misses N. MURRAY, A. M. COCHRANE, C. R. MORE, H. A. FILSHILL, HELEN PRINGLE, J. LAW, C. K. TAIT, *Edinburgh*; *Miss D. HUNTER, *Miss R. BOGLE, *Master E. C. GREEN, *W. MACKAY, J. LINDSLEY, *Newcastle-on-Tyne*; *Miss M. EADINGTON, *Blythe*; *Miss A. G. BRUCE, Miss C. J. THOMSON, *Portobello*; J. SPENCE, *Miss HELEN REID, *St. Andrew's*.

* Denotes that the candidate has passed with distinction.

The B.E.A. Year Book.

At the Council meeting held on April 10 it was decided to issue a new list of members similar to that issued, with the title of “Year Book,” in 1909.

It is intended to make this list as complete and as useful as possible, and members who have changed their residences and have not already notified the Secretary are requested to notify any such change at once.

Esperantists, not yet members, who are intending to join the Association should do so *at once*, so that their names and addresses may be included.

Letters or post cards should be clearly endorsed “Jarlibra Komitato.”

Council Meeting, B.E.A.

Held at the offices of the Association on Monday, April 10, Mr. H. Bolingbroke Mudie (Vice-President) in the chair. *Present*: Col. Gale, Messrs. Akerman, Blott, Chatterton, Cox, Fairman, Harrison Hill, Mercer Hollis, Honeysett, Page, Phillimore, Rolston, Sexton, Misses Bellamy, Henningsen, Holmes, Lawrence, O'Brien, Schafer. *In attendance*: Mr. E. A. Millidge, the Secretary.

A letter was read from Dr. Pollen, explaining that he would be unable to be present, as he was dining that evening to meet the Minister of Education, and he hoped to use the occasion for the advantage of Esperanto.

Annual General Meeting.—It was decided that the Annual General Meeting should be held at the Temperance Institute, Southport, Lancs., on Monday, June 8 next, at 9.30 p.m.

Special Examiner for Liverpool.—On the request of the Liverpool Esperanto Group, it was decided that Mr. G. D. Lewis, F.B.E.A., be appointed Special Examiner in Liverpool.

Year Book, 1911.—It was decided that an official Year Book of the B.E.A. for 1911 should be compiled and published, and Messrs. C. A. Fairman, W. Phillimore, and W. E. Rolston were appointed a committee to undertake the work. It was decided also that a geographical index of addresses should be included in the Year Book.

Many other matters were dealt with, which, on account of their not being of general interest, we do not insert.

SPECIAL NOTICE.

Notice is hereby given that the next meeting of the Council of the B.E.A. will be held on Monday, May 15th, at 6.30 p.m., at the offices of the Association.

The following meeting will be held on June 5th at the Temperance Institute, Southport, immediately after the General Meeting.

H. CLEGG,
Secretary.

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (25 spesdekojn) por trilingva enpresaĵo kiel sube (pli ol tri linioj po tri pencoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de la Asocio havas la rajton fari unu enpresaĵon senpage. *Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.*

885. **Barcelona (Hispanujo)**.—S-ro Antonio Miquel, *Boria, 17, 2^a 3^a*, deziras korespondadi per ilustritaj poŝtkartoj kun neeŭropaj samideanoj. (77)

910. **Amoy (Ĥinujo)**.—S-ro Yek Hok Hua, *de Standard Oil Co.*, deziras korespondi por pliboniĝo en la lernado de la lingvo.

911. **Komáram (Hungarujo)**.—S-ro Müller Károly, profesoro, deziras interŝanĝi poŝtmarkojn laŭ katalogo Ivert. Tellier. Li donus Montenggr, Pers., k.t.p.

912. **Komáram (Hungarujo)**.—S-ro Mészáros Lajos Tómas, redaktoro, deziras korespondadi per ilustr. poŝtkartoj kun fraŭlinoj.

913. **Komáram (Hungarujo)**.—S-ro Luis Schneider, *Mayyar utca No. 1a*, deziras korespondadi kun fratilinoj per ilustr. poŝtkartoj.

Prag-Karlin (Bohemujo), Aŭstrio. —S-ro K. Šefelin, *Královskantr č 78*, deziras interŝanĝi ilustritajn poŝtkartojn kun ĉiulandanoj.

914. **Villány (Hungarujo)**.—S-ro I. T. Rikich, farmaciisto, deziras korespondadi per ilustritaj poŝtkartoj aŭ leteroj. Interŝanĝas poŝtmarkojn, diversajn gazetojn, muziknotojn, fotografaĵojn.

915. **Walton (Liverpool)**, Anglujo. —F-ino C. Jenkins, 2, *Euston-street*, deziras korespondadi kun alilandanoj.

916. **Aidin (Turkujo)**.—S-ro Jean Iliadis deziras interŝanĝi poŝtmarkojn kaj poŝtkartojn.

917. **Gibraltar**.—S-ro E. B. Walker, *Eastern Telegraph Co.*, deziras korespondadi kun neanglaj samideanoj.

918. **New Barnet (Herts)**, Anglujo. —S-ro C. Schiller, *Braeside, Park-road*, sciigas pri sia ŝanĝo de arreso; liaj korespondantoj bonvole notu.

919. **Barcelona (Hispanujo)**.—S-ro Antonio Miguel, *Boria, 17, 20, 3a*, deziras korespondadi per ilustritaj poŝtkartoj kun ĉiulanda neeŭropaj samideanoj. (70)

920. **Rochdale (Anglujo)**.—S-ro A. Collinge, nova lernanto, 72 *Durham-street*, por plirapide progresadi en sciado de la lingvo deziras korespondadi kun geesperantistoj, junaj lernantoj, per ilustr. poŝtkartoj aŭ leteroj ĉiusemajne aŭ laŭ arango.

921. **Glasgow (Skotlando)**.—S-ro P. A. McKellar, 9, *Newhall Ta., Greenhead*, deziras korespondadi kun alilandaj samideanoj.

922. **Praha (Bohemujo)**, Aŭstrio. —S-ro Y. Lihak, *Kr. Vinohrady, Slezska ul č 62*, deziras korespondi poŝtkarte aŭ letere kun alilanduloj. Ĉiam respondos.

923. **Ynysybwl (Glam. Kimrujo)**, Anglujo. —S-ro D. Jones, 54, *Robert-street*, deziras korespondadi kun ĉiulandaj gesamideanoj.

924. **Riverton (Southland)**, Nov-Zelando. —S-ro G. W. Stone deziras korespondi kun alilandanoj, poŝtkarte aŭ letere.